

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет культури і мистецтв

Кафедра культурології

ГУМОР ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти “бакалавр”

Виконав: студент

Спеціальності 034 Культурологія

Освітньо-професійної (наукової) програми

Культурологія

Коробець В.Г.

Керівник к.філол.н., доц. Кузнецов С.В.

Рецензент к.п.н., доц. Гунько Н.О.

Херсон – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 Роль історичного розвитку в комічному жанрі	5
1.1 Основні концепції щодо класифікації комічного.....	5
1.2 Теорії зародження гумору.....	14
РОЗДІЛ 2 Гумор в різних культурах	24
2.1 Гумор у світовій культурі.....	24
2.2 Гумор в українській культурі.....	32
РОЗДІЛ 3 Феномен сучасного гумору в масовій культурі	40
3.1 Почуття гумору в суспільстві	40
3.2 Чорний гумор в сучасній культурі.....	50
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61

ВСТУП

Актуальність дослідження. Гумор здатний виявити суперечності у зовнішньому світі, побачити смішне в оповіданні людей також це вміння жартувати, робити смішні коментарі, змушувати людей сміятися над своєю поведінкою. Відсутність або недостатня виразність почуття гумору іноді може свідчити про зниження емоційного рівня і на жаль, навіть про певне духовне недорозвинення особистості.

Не варто рівняти почуття гумору та вміння бути «душею компанії». Показна, гучна дотепність це часто є своєрідним способом заявити про себе, виділитися, взяти на себе роль лідера. Тим часом, людина, яка розуміє і цінує жарти, не обов'язково хоче бути центром уваги.

Комікс та його форми - це повсякденне явище, яке відіграє важливу роль майже у всіх сферах людського життя. Без перебільшення можна стверджувати, що це явище є філософською категорією, оскільки засоби коміксу неможливо реалізувати без використання суперечностей. Питання коміків та різні форми цього явища є предметом дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців, лінгвістів та перекладачів. Для створення комічного ефекту використовується багато прийомів та мов. Заява та продовження існування жарту можливі лише за умови дотримання певних правил її застосування. Розуміння комічних одержувачів, як правило, ускладнюється низкою нестабільних факторів. Такі як, наприклад, приналежність до творця жарту та адресата до різних вікових категоріях, різного освітнього та культурного походження, фонових знань. Крім того, розуміння жарту може бути ускладнене тим, що комунікатори належать до різних націй та культур, а їхня рідна мова є різною. Кожна нація та країна має свої особливості, щоб жартувати та реалізовувати, тим самим значно зменшуючи можливість належної передачі подібних прийомів в українському перекладі.

Бути смішним - це, мабуть, одна з найкращих речей, які ви можете зробити для свого здоров'я. Ви майже можете уявити почуття гумору як імунну систему свого розуму. Люди, яким загрожує депресія, як правило, відчують депресію, коли піддаються певним негативним подразникам, і згодом стає де легше і простіше депресії. Однак перегляд негативної події у жартівливому світлі виступає своєрідним емоційним фільтром, не дозволяючи негативу викликати депресивний епізод.

Мета роботи полягає у дослідженні феномену в сучасній масовій культурі як гумор.

Мета дипломної роботи передбачає постановку та вирішення таких завдань:

- визначити основні концепції щодо класифікації комічного
- виокремити основні напрями розвитку гумору
- обґрунтувати вплив сучасного гумору на масову культуру
- дослідити в теорії зародження гумору в цілому

Об'єктом дослідження є гумор в сучасній масовій культурі

Предметом дослідження є розвиток гумору від минулого до сучасності

Структура дослідження. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, шести підрозділів, висновків, списку використаних джерел із 64 найменувань і одного додатку.

РОЗДІЛ 1

РОЛЬ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ В КОМІЧНОМУ ЖАНРІ

1.1 Сучасні концепції щодо класифікації комічного.

Наукові представники різних шкіл розрізняють від двох (гумор і сатира) до семи (сатира, гумор, ілюзія, жарт, гротеск, сарказм, іронія) основних форм, при цьому деякі поняття сатири та гумору вважаються глухими як дві рівні основні форми комічного, при цьому (гротеск, іронія, смішні тощо) мають статус комічного, які використовуються гумором та сатирою. У нашому дослідженні ми зупинимось на основних різновидах комічного і їх традиційній інтерпретації, запропонованих Ю. Борева, тобто: гумор, іронія, сатира та сарказм.

Іронія - це вид антифразису, де з метою прихованих ілюзій або легкого, добродушного жарту одиниця мови з позитивно-позитивним значенням, тоном чи манерою використовується в прямо протилежному". [27].

Зазвичай іронія поєднується з, здавалося б, серйозним, шанобливим, приємним звуком, що приховує заперечення правди.

При реченні знуцання, іронія та сарказм походять від ритуально-сардонічного сміху (сміється перед мертвими). При реченні знуцання, іронія та сарказм походять від ритуально-сардонічного сміху (сміється перед мертвими). У багатьох первісних народів сміх символізував життя, його використовували як охоронця, щоб захистити мертвих від помсти чи смерті. Первісний сміх первісної людини прагнув відвести смерть від себе, довівши повноту і цілісність свого життя. Це був сміх, сповнений страху. У сучасній інтерпретації плотський сміх - це гнівний, смішний, презирливий сміх, спрямований на моральне знищення ворога.

Більш зрілою формою смішної культури (інтелектуальний сміх через заперечення) була давня іронія, яка виражала негативне ставлення до чогось, не висловлюючи це прямо. Її основою є беззаконня розуму, твердження про те, що воно є насправді, було заперечено. Тому в Стародавній Греції слово "європ", з якого етимологічно походить термін "іронія", означало обман, шахрайство, лицемірство, лють тощо. Філософ Сократ вдався до іронії (бл. 470-399 до н.е.), викриваючи незнання своїх опонентів.

Іронія, як один із ключових елементів висловлювання безпосередньо з авторської точки зору, відіграє важливу роль, оскільки забезпечує твір конкретного додаткового змісту, специфічного стилістичного забарвлення та відображає незадоволеність автора світом. "Впровадження іронічного змісту у художній твір нерозривно пов'язане зі здатністю мовних одиниць набувати синонімічного та співвідносного значення в контексті. Так, іронічний зміст залежить від того, як організовано текст".

Ф. Лозєв вважає, що "кожна іронія містить певний елемент алегорії, обману. Коли про якусь людину говорять що вона іронізує, це означає, що вона не говорить правду, а певною мірою обманює, вводячи в оману своїх слухачів. Але очевидно, що жодне шахрайство саме по собі не є іронічним. За іронією долі, на відміну від обману, він не тільки приховує істину, але й висловлює її, лише особливим, алегоричним способом".

О.О. точка абсурду, щоб зробити істину чи необхідність закону зрозумілішою ". За словами О.О. Потебні, " іронія "- це число. Це не може робити абсолютно жодного шляху:" добре! ", " Але також! ". «Еге!» Може містити пастку: «Цвіте на нас, як торт ато лічильника «» Богоматір знань знає, як єврейська кобила «[24].

Розглядаючи іронію як трофей, а не як різновид комедії, С. І. Походня пропонує розмежувати епізодичну іронію. Він каже: "Стан іронії виникає із суперечності між контекстом ситуації та безпосереднім значенням слів,

словосполучень та речень і має місце у мікро- та макроекономічному контексті (у межах речень та абзаців)". Це така іронія, яка відразу видно в тексті. Кооперативна іронія є більш складною і важливою. Застосовується у великих середовищах (у всьому тексті). "Кооперативна іронія створюється на рівні тексту за допомогою повторення ситуації (ретроспекції) у поєднанні з іронічною алюзією, а також з гротескною, абсурдною".

За іронією долі, існує злиття трагічного та комічного. Трагедія - це сама суть людини, її нездатність зрозуміти основи існування, мораль, свідомість, суспільство. Смішність іронізує інтенсивність трагічного світогляду: не слід плакати за долею людства, а радіти та сміятися. [22] На думку багатьох лінгвістів, функція іронії не обмежується створенням комічного ефекту. Значення іронії полягає в тому, щоб дати ілюзію схвалення чи похвали. "Основна мета іронії - смішна, хоча не кожна іронічна заява містить глузування". "Мета іронії - не сміятися, не розважати, а, навпаки, підкреслювати серйозність, іноді навіть трагедію ситуацій. Посмішка створюється, розкриваючи безглуздість того, що відбувається. Іронію на роботі можна згадати в окремих персонажах. Письменники часто використовують його для створення характеру. За іронією долі можна передати авторське судження про реальність у цілому. У цьому випадку принцип іронії стає порожнім. Рікі, вся робота будується на ньому «[11]. Ф. Лосєв ділить іронію на м'яку або добродушну, висміюючи сарказм (тобто іронію з якоюсь ілюзією).

Літературознавець Б. Ланін зазначає, що іронія - це ставлення автора до письма, а сатира - це відношення до описаного явища. Дослідник розуміє іронію глибше, ніж сатира, оскільки вона включає внутрішній спосіб, який має місце лише у практиці читання. Іронія передбачає витонченого читача, навченого літературними іграми.

Проводячи паралель між іронією, гумором та сатирою, Т. Ф. Лімарєва вважає, що сміх у гуморі та сміх у сатирі є полярними за своєю орієнтацією, а сміх із іронією - серед цих полярних моментів, але більш вагомий, ніж

жартівливий, ніж у сатиричному сміху [17]. Так, іронія - це перехрес між сатирою та гумором

На думку А. О. Щербіна, слово «гумор» вживається як мінімум у трьох сенсах: 1) твори та види гумористичної літератури; 2) почуття гумору; 3) форма критичного ставлення до дійсності, форма комічного глузування. Останнє поняття - це естетична категорія, яка переплітається з психологічним сприйняттям «почуття гумору» та суміжними поняттями («іронія», «дух» тощо) [31]. Визначити гумор, за словами Т. Б. Любімової, означає те саме, що схопити вітер руками, що може надати різну силу і змінити напрямок. Крім того, те, що колись було сприйнято серйозно, може бути жартівливим у цьому відношенні.

Не варто рівняти почуття гумору та вміння бути «душею компанії». Уявний, сильний дух часто є своєрідним способом заявити про себе, виділитися, взяти на себе роль лідера. Тим часом, людина, яка розуміє і цінує жарти, не обов'язково хоче бути центром уваги.

Наскільки негативні були більшість філософів у своїх оцінках гумору. Від Стародавньої Греції до ХХ століття переважна більшість філософських коментарів щодо сміху та гумору зосереджувалися на дратівливому або розчарувальному сміху чи сміху, які панували в людях, а не на комедії, духах або жартах. Платон, найважливіший критик сміху, трактував це як почуття, яке переважало над раціональним самоконтролем. Платон сказав, що державні опікуни повинні уникати сміху, "оскільки зазвичай, коли хтось кидає бурхливий сміх, їх ситуація провокує бурхливу реакцію". Особливу стурбованість викликали уривки Платона в «Іліаді» та «Одіссеї», де, як мовиться, Олімп пише зі сміхом богів. Він протестував, що "якщо хтось представляє людей, які заслуговують на те, щоб перемогти насміхом, ми не повинні приймати це, особливо якщо боги".

Ще одне із заперечень Платона щодо сміху - це те, що це шкідливо. У Філебусі (48-50) він аналізує насолоду від комедії як форми презирства.

«Взагалі, - каже він, - сміх - це якесь зло, особливо супротивник». Це сприйняття є неосвіченим: люди, над якими ми сміємося, виглядають більш заможними, кращими або добродішнішими, ніж вони є насправді. Сміючись над ними, ми насолоджуємося чимось поганим - їх самовпевненістю - і це зло є моральним запереченням.

Грецькі мислителі після Платона мали подібні негативні коментарі щодо сміху та гумору. Хоча Арістотель вважав цінною частиною дискусії (Нікомакійська етика 4.8), він погодився з Платоном у тому, що сміх виражав зневагу. Дух, каже він у "Риториці" (2:12), виникає із зарозумілості. У нікомакійській етиці (4.8) він застерігає, що "більшість людей насолоджуються розвагами і діляться більше, ніж слід ... жарт - це якийсь жах, а законодавці забороняють якісь глузування - можливо, вони повинні мати забороняйте визначні пам'ятки. Стоїки, наголошуючи на самоконтролі, погодилися з Платоном, що сміх знижує самоконтроль. Енциклопедичний набувач (33) радить: "Не дозволяйте сміху бути гучним, частим чи необмеженим". Його послідовники сказали, що він взагалі ніколи не сміявся.

Через ці заперечення проти сміху та гумору Платон каже, що в ідеальній ситуації комедію слід суворо контролювати. "Ми сподіваємось, що ці виступи залишаться поневоленими або набраними і не будуть сприйматися серйозно. Нема вільного чоловіка, якщо є жінка чи чоловік, на уроках ". нехай ніхто не тримає громадянина у сміху, слові чи жестах, пристрасті чи будь-яким іншим способом »(Закони 7: 816e, 11: 935e).

Слово "гумор" запозичене з англійської мови, де воно походить з французької, а французьке, у свою чергу, походить з латинської, що означає "рідкий", "рідкий". Розвиток цієї концепції означав "соки життя в людському тілі", які в середні століття стали пов'язувати "характер, темперамент людини". В англійській мові французьке слово набуло значення «здатність до ілюзії», звідси слово «гумор».

В.І. Карасик бачить гумор як здатність сприймати кумедні сторони життя, що є основоположною характеристикою людини. [46]

А. Шопенгауер сприймає гумор як протилежність іронії. Дослідник виділяє наступні відмінні риси цих двох комічних проявів: 1) іронія є об'єктивним явищем і адресована іншим. гумор - суб'єктивний і самонаправлений. 2) Іронія "починається з серйозного вираження на обличчі, а закінчується сміхом, всю подорож гумором". Щодо гумору та сатири на головних подіях коміксу, Ю. Б. Борев запевняє, що гумор "доброзичливий до сміху, незаперечний, хоч і беззубий. Він покращує явище, очищає його від недоліків, допомагає повноцінно" одкровення в ньому всього суспільно цінного».

А. Б. Шаун підкреслює, що відмінність гумору від сатири є фактором мовного та обурливого змісту, що виражається в антинародній стороні творів, в розпал їх мовної репрезентації та надмірної реальності, переважно соціальної, психологічної чи політичної спрямованості. Б. М. Мінчин справедливо констатує, що на відміну від сатири, не існує непримиренного ставлення до змісту гумору, тобто це не той самий фактор, з яким зустрічається сатира. На його думку, гумор не покликаний знищити явище, а служить «своєрідним лікуванням не дуже серйозних помилок та недоліків, які не становлять великої загрози».

Феномен гумору традиційно визнається феноменом коміксу - веселою ілюзією ірраціональних явищ, догматичних процесів, вад характеру. Комедій може здатися необгрунтованою претензією окремої людини, що намагається визнати потворне таким прекрасним, гріховним - священним, жалюгідним - величним, аморальним - добродішним і т. д. Об'єктом сміху при різних подіях є людські помилки, залишки, забобони тощо.

А. Ефрона дає нам такі суперечки: "Гумор і сатира": "Гумор дає світові свою недосконалість: вказує - і посміхається. Сатира стосується лише

моральних і соціальних явищ. Сатира , обурюється, дратує нас, гумор заспокоює. Сатирик схильний до песимізму, гумор - до оптимізму. Сатирик - ідеаліст, гумор - реаліст ... " .

Гумор - це критика, яка не заперечує її предмету, скоріше, це виявлення будь-яких слабких моментів, які не є небезпечними, які можуть існувати, не завдаючи великої шкоди. Сатирична критика повністю заперечує об'єкт образу, оскільки ці об'єкти небезпечні для людини та суспільства і знаходяться на рівні соціальної психології, тоді як об'єкт гумору є предметом психології особистості. Сатиричним творам властива більш ліберальна, ніж гумористична мовно-стилістична форма викладу, що дозволяє автору втручатися в хід подій. В результаті такого вільного ставлення сатиричні образи набувають високого ступеня умовності, наративів, рис, які не характерні для жартівливих образів.

Основна модифікація гумору, комічного, повинна включати «чорний гумор». І, як це стосується більшості явищ, що вивчаються в лінгвістиці та суміжних науках, немає чіткого і правильного визначення цього поняття. Деякі вчені зазвичай уникають чіткого визначення цього і описують чорний гумор як жарт людини в глухий кут. Поряд з цинічним прийняттям та боротьбою, чорний гумор - це спосіб реагувати на зло та ірраціональність життя.

Слово «сатира» має щонайменше два значення: 1) види чи форми (різновиди) сатиричної чи гумористичної літератури. 2) форма критичного ставлення до дійсності, спосіб художнього змалювання коміка та потворного в житті. Сатира - найпотужніша літературна зброя в боротьбі проти негарного та суспільно небезпечного. викриття негативу через різкі глузування з точки зору високих соціальних ідеалів. непримиренна критика істотних недоліків.

Влучно написаний Б. Б. Боревим: "Сатира заперечує, підриває її досконалість. Робить це від власного імені, здійснюючи радикальну трансформацію за ідеальною програмою". Аналізуючи сатиру, дослідник пише: сучасний та сучасний. По-друге, в цьому несподіване порівняння є певна роль.

По-третє, найважливіше, що ця критика - це не просте засудження явища з негайним формулюванням негативного ставлення. Нарешті, по-четверте, сатира завжди містить край протиріч дійсності. "Досліджуючи причини сатири, вчений зазначає, що це трапляється, коли негативні риси - це не певні риси, а явище по суті, коли воно є суспільно небезпечним і може завдати серйозної шкоди суспільству. Така ситуація вже не сумісна з доброзичливий сміх і народжує бич, нав'язування, сатиричний сміх.

Іванов підтримує цю думку, пишучи, що головний пункт сатири - це критика комедії, тобто змушує читача заперечувати явище, порівнюючи його з ідеалом, критику, що підтверджує ідеали. Дослідник продовжує зазначати, що буття - соціальна недосконалість та слабкість соціальної системи - є однією з найважливіших умов існування сатири.

Так, сатира - це агресивний, агресивний сміх. є одним з найпотужніших інструментів знищення шкідливих і непотрібних. Для сатири обов'язковий вихідний пункт, з якого виробляється несприятливе ставлення до події, явища чи людини. Причиною цього можуть бути певні ідеологічні, ідеологічні, моральні та інші настанови, правила, ідеї, стереотипи, які існують у суспільстві, а також особисті переконання, принципи, уявлення про те, що бажано та доцільно. У сатиричних творах враження від подій чи явищ передаються через конкретні художні образи.

Важливе місце в системі відтінків комічного посідає сарказм (грецький сарказм - глузування, катування), який часто порівнюють із сатирою та іронією, відіграє важливу роль у системі комічних відтінків. Як мистецький засіб комічного сарказму, він не лише близький до іронії, але й свого роду. Визначається як напружена, дошкільна іронія. Але якщо суть іронії полягає в тонкому натяку, то в сарказмі головне - це надзвичайний ступінь емоційного ставлення, висока пристрасть заперечення, яка йде до повної відмови. Сарказм, з іншого боку, асоціюється із сатирою - різким засудженням усього негативного (нечесного, несправедливого, часто суспільно шкідливого та ганебного), але він

є більш роз'їзним, категоричним, дошкільним, сповненим надзвичайної ненависті та гнівної презирства.

Засіб сарказму - це різка емоційна оцінка явищ, подій, людей, які не мають сенсу. Цей сарказм відрізняється від іронії.

При реченні знуцання, іронія та сарказм походять від ритуально-сардонічного сміху (сміється перед мертвими). При реченні знуцання, іронія та сарказм походять від ритуально-сардонічного сміху (сміється перед мертвими). У багатьох первісних народів сміх символізував життя, його використовували як охоронця, щоб захистити мертвих від помсти та смерті. Первісний сміх первісної людини прагнув відвести смерть від себе, довівши повноту і цілісність свого життя. Це був сміх, сповнений страху. У сучасній інтерпретації плотський сміх - це гнівний, смішний, презирливий сміх, спрямований на моральне знищення ворога.

Основними видами комедійного рельєфу є гумор і сатира, включаючи діапазон відтінків сміху. Гумор і сатира як естетичні категорії межують і взаємопов'язані комічним, як іронія, дух, сарказм і такі елементи поезії (комічне мистецтво), як метафора, парадокс, естафета, перебільшення, карикатура, пародія тощо.

1.2 Теорії зародження гумору

Гумор і сміх тісно пов'язані між собою. Гумор є основним пізнавальним процесом, і, якщо не потрібно, він призводить до Сііхі. Іншими словами, вони повноцінні, належать до тієї ж партії, як їх називають, вони схильні до дивного когнітивного стимулу. Таким чином, можна сміятися без жартівливого подразника і так само можна відчувати гумор без сміху.

Основним ефектом гумки для гумки є «інстинктивність», так спирається на генетичні махінації. Гумор складний; Можливо, занадто складний для навчання без збирання конкретних нейронних шляхів або пов'язаного з ними когнітивного модуля.

Основна причина полягає в тому, що це може спричинити багато коригувань для налаштування. Підходящий гурман призначений для добре сформованого генетичного походження, що, в свою чергу, може призвести до еволюційної адаптивності. Те, що вам важливо, за що ви можете нам пробачити, може бути використаний як послідовник моралі, теоретик, символіст, абстрактний мислитель, соціаліст, гуморист, можливо, трохи витончений художник. Незалежно від вашої власної гармонійної гармонії, гумору та такого парадоксального рефлексу - через світ, що розвивається, вони не приймають фактор логіки, який був успішно прийнятий. Ці рефлексії такі ж, як у випадку з ромбічним рефлексом дуже сильної реакції, що, ймовірно, відображає більш пристосовану адаптацію. Корекція, можливо можлива, може бути етіологічно представлена дією фкссовану. Показано, що *Pseudomonas aeruginosa* є ефективною для запобігання патологічних випадків, що призводять до тяжких неврологічних випадків [35]. Можливо, в надмірно етимологічному погляді можна встановити настрої: повний стимул стимулює

чітку зорову здатність - шиплячий сигнал нападу багета - деяку позитивну емоційну енергію в квартирі.

Щось еволюційно позитивне, здається, відбувається навколо гумору та сміху - ще одна причина запросити адаптивне мислення. Перш за все, сміх - це приємна і, отже, посилена поведінка. Мабуть, найпоширеніше використання невимушеного спілкування - це допомогти орієнтуватися на складні соціальні ситуації. Крім того, гумор широко використовується під час смерті. Крім соціального простору, гумор може мати такі посередні фізіологічні переваги, як підвищення імунітету.

Ця стаття не відповідає на всі ці питання. Однак ми маємо намір методично вивчити важливі сфери, які могли б виявити подальші вказівки в еволюційній історії гумору. У першій частині буде обговорено сучасні теорії гумору, включаючи попередні еволюційні уявлення про гумор. У другому розділі будуть розглянуті різні теми, пов'язані з розвитком гумору: 1) моделі тварин, 2) генетика, 3) гумор для дітей, 4) гумор у патологічних ситуаціях, 5) нейронаука, 6) гумор у традиційних суспільствах 7) когнітивний археологія.

1) моделі тварин

Мабуть, найпримітивніша етологічна поведінка, пов'язана з гумором та сміхом, була розглянута Ван Гоффом (1972). Він припустив, що можливі філогенетичні корені посмішки можуть бути в "оголенні відкритих зубів", що спостерігається у багатьох ссавців, тоді як сміх може бути пов'язаний з "відкриттям рота", що спостерігається у приматів і часто пов'язане з грайливістю. діяльності. Панксепп та Бургдорф (2003) виявили, що 50 кГц лоскочуть молодих щурів під час соціальних ігор, таких як взаємодія, і запитували, чи може цей позитивний емоційний голос пов'язаний зі сміхом людини. Деякі собачі розмови можуть також показувати паралелі зі звичайним сміхом.

Найвищі примати (людина, шимпанзе, горили та орангутани) проявляють смішну поведінку. Фрай датує "елементарні елементи сучасного гумору" 6,5 мільйонів років тому - зображення, що представляє останнього загального

предка *Homo sapiens* і шимпанзе. Однак виявляється, що Фрай ненавмисно втрачає останнього спільного предка людей і орангутанів, близько 14 мільйонів років. Це означає, що основне походження сміху може бути не менше 14 мільйонів років.

На відміну від будь-якої іншої тварини, тільки у людей, здається, є цілі пізнавальні машини, необхідні для гумору. Використання багатих складних символів у глобальній редакційній структурі в поєднанні з сильною робочою пам'яттю завжди призводить до складного сприйняття. Ця здатність - швидко справлятися з багатогранними персонажами в сервісі ще більш сучасних концепцій - може бути важливою особливістю. Залишаючи осторонь суперечливі твердження про випадкових приматів, що поєднують два слова за допомогою мови жестів, не викликає сумнівів, що мавпи мають труднощі при включенні двох суміжних понять.

2) Генетика

Генетику багатогранної поведінки починають систематично досліджувати. Наприклад, декілька досліджень-близнюків намагалися проаналізувати відповідні генетичні та екологічні внески, пов'язані з оцінкою гумору. Ці дослідження вимірювали особистісні переваги до різних форм гумору, а не гумористичних здібностей. Одне дослідження виявило можливий генетичний вплив на оцінку агресивних жартів.

Надалі різні епідеміологічні особливості гумору можуть вказувати на гени-кандидати, які беруть участь у сприйнятті чи виробництві гумору. Наприклад, можуть бути гендерні відмінності в схильності до сміху, що може викликати статеві хромосоми. За даними Київського університету, жінки розмовляють на 126% більше, ніж чоловіки, коли спілкуються між собою. У цьому випадку такі культурні фактори, як нинішній гендерний дисбаланс у соціальній ситуації, ймовірно, важливіші, ніж генетичні відмінності (було помічено, що люди на вищих посадах, здається, сміються менше, ніж люди на нижчих посадах).

У подібному руслі у пацієнтів з біполярним розладом (раніше відомим як маніакальна депресія) явно більше шансів почати і насолоджуватися гумором під час маніакальних епізодів (хоча це також чекає систематичного дослідження). Гени сприйнятливості до кандидата активно досліджувались для всіх основних психіатричних станів, однак жодна переконлива хромосомна область ще не була пов'язана з біполярним розладом. Результати майбутніх біполярних генетичних досліджень можуть перераховувати гени, пов'язані з розумінням або виробленням гумору.

3) Дитячий гумор

Оскільки онтогенез може іноді рекапітулювати філогенез, дозрівання гумору у дітей може мати певне еволюційне значення. Безперечно, різні етапи розвитку гумору, що спостерігаються у дітей, імітують еволюційний хід гумору. У 1970-х роках було проведено багато піонерських досліджень з питань гумору для дітей. Однак темпи досліджень, здається, слабшають, можливо, тому, що ці перші спроби дали певні висновки для подальшого вивчення.

Посмішки та сміх виникають на першому році життя і, безсумнівно, викликані подразниками, які відокремлюються від звичних процесів, пов'язаних із гумором дорослих. Сміх у немовлят, однак, може представляти ембріональну форму гумору, що розвивається. Використовуючи якомога ширше визначення гумору, Шульц пов'язував чотири оригінальні форми гумору - посмішки в грудному віці, шпигунські ігри, траур та погоню - до формальних норм невідповідного гумору. Розширюючи уявлення Піаже про це, Шульц бачив немовлят з посмішкою як приємну відповідь на сприйняте домінування ситуації. Приємна спритність відображає вирішення попередньої невизначеної та несправедливої ситуації.

Сатурн, плечі та інші іграшки інтуїтивно грають для всіх дітей. Уперше Дарвін визнав, що зони, найбільш вразливі до гавкоту, такі як шия, живіт та підощви ніг, ймовірно, такі ж вразливі для нападу хижаків. Кестлер описав лоскотання як "фальшиву атаку" і тому еволюційно адаптивний. На думку Шульца, відтворення нападу хижаків - це, по суті, незнищенна та споріднена

частина. Ігри та покарання покарань потрапляють під специфічне вікно хвилювання, викликане гумором (справжня атака була б дуже захоплюючою, а отже, страшною і зовсім не нападає). Сміх супроводжує зменшення збудження.

Приблизно від 7 до 8 років дитячий гумор наближається до почуття дорослої людини, хоча, звичайно, не вистачає такого ж багатства. У серії експериментів з дітьми віком 6, 8, 10 та 12 років 6-річні люди знали про проблеми в історії, але не змогли визначити вирішені дані. Діти до 8 років оцінювали обидва види. Час збігається зі звичною появою у дітей певної функціональної думки. Так само дослідники теорії розуму довели, що дітям до 6 років особливо важко відрізнити брехню від жартів.

Міжкультурних досліджень дитячого гумору мало. Для спостереження за антропологічною літературою Апте виділив дві моделі: 1) діти, які наслідують дорослих в комічний спосіб, можуть бути універсальними; 2) гумор, включаючи глузування, завжди частіше зустрічається у дітей, ніж у дорослих.

4) Гумор у патологічних ситуаціях

Оскільки наслідки ураження мозку можуть допомогти пов'язати анатомію мозку з функціонуванням, будь-який дефіцит сприйняття гумору, пов'язаний із специфічною невропатологією, може бути висвітлений. Відомо, що пошкодження мозку, особливо в лобових частках, викликає брак гумору. Точні області мозку, найбільш пов'язані з дефіцитом гумору, будуть обговорені в наступному розділі. Найпоширенішим неврологічним станом, пов'язаним зі змінами гумору та сміху, є епілепсія. Протягом багатьох років "епілептичну особистість" характеризували як "нісенітницю", загальну кореляцію. Останні дослідження підтвердили попередні клінічні спостереження - зокрема, у пацієнтів з епілепсією лобової частки порушено почуття гумору. Еластичні випадки, також відомі як епілепсія сміху, частіше асоціюються з підводними волосками (доброякісні порушення гіпоталамусу, що складаються з гетеротопічної нервової тканини), але можуть також бути наслідком лобових або скроневих часток.

Серед психіатричних станів показано, що лише шизофренія асоціюється з відсутністю почуття гумору. Небажані зауваження без гумору при серйозному обсесивно-компульсивному розладі не були вивчені методично.

Наскільки нам відомо, сприйняття гумору при клінічній депресії також систематично не досліджувалося, хоча клінічне спостереження не вказує на значну недостатність. Кожен, хто сумує, визнає, що, хоча ми можемо менше сміятися, наша здатність сприймати гумор більш-менш підтримується.

5) Нейробіологія

Контури ділянок мозку, які відповідають за оцінку гумору, починають формуватися [7]. Розмежування нервових шляхів, що відповідають за гумор, може бути еволюційним, особливо якщо філогенетичну історію людського мозку можна точно відтворити. Знайдіть нейронауку На думку Шульца, відтворення нападу хижаків - це, по суті, незнищенна та споріднена частина. Карати та мисливські ігри потрапляють у специфічне вікно хвилювання, викликане гумором (справжньої атаки було б занадто багато гумору спричинило два підходи: 1) спостереження за впливом різних уражень мозку на сприйняття гумору та 2) дослідження функціональної магнітно-резонансної томографії, які відстежують активність мозку у нормальних осіб, сприймаючи гумор.

Мабуть, найповніше дослідження на сьогоднішній день з використанням людей, що постраждали від мозку, щоб локалізувати центри гумору, було проведено Шаммі та Стуссом. Вони провели різні тести на гумор 21 правих людей з вогнищевим ураженням мозку, зафіксованими за допомогою КТ або МРТ, і порівняли їх з 10 контрольними. Крім того, вони ввели загальну батарею когнітивних тестів. Вони дійшли висновку, що ураження правої лобової частки найбільше порушили оцінку гумору. Однак було не ясно, чи демонстрували більші загальні порушення у суб'єктів із правобічним ураженням (оскільки результати супутньої когнітивної батареї були відсутні). Крім того, лише п'ятеро суб'єктів мали порушення від сингулярних фронтальних уражень. Слід зазначити, що дефіцит робочої пам'яті, розумовий зсув та словесна абстракція

значно корелюють із слабкою оцінкою гумору для всіх суб'єктів. Це дослідження розкриває одну з найбільш грізних проблем когнітивних досліджень гумору - те, що цілісність сприйняття гумору підпорядковується численним когнітивним навичкам, таким як робоча пам'ять, довготривала пам'ять, виконавчі функції, емоційне вираження і мовні навички.

Використовуючи смішні мультфільми з не смішними то можна , що в основному активізується гумористичний вміст, лівий скронево-потиличний вузол, лівий нижній лобовий звивини, лівий скроневий полюс , ліва додаткова рухова область, лівий дорсальний передній тиргулат та двосторонні підкіркові структури, включаючи вентральний стріатум, ядро ядер, область вентрального тегента і міндаль, які є ключовими компонентами мезолімбічної дофамінергічної системи винагород. Автори зазначають, що подібна закономірність зазвичай спостерігається у «грошових завданнях та винагородах за відеоігри» [50].

Консолідація результатів усіх досліджень нейроанатомічного сприйняття гумору виявляє дві загальні закономірності: 1) цілісність гумору може сильніше залежати від структур правої півкулі (хоча останні результати ФМР не повністю відповідають дослідженням ураження мозку, що вказують на більшу праву сторону залучення) та 2) передня лобова кора здається тісно задіяною (залучення скроневи часточок, ймовірно, пов'язане з мовною складовою гумору).

Права півкуля, як видається, переважно бере участь у «інтерпретації емоційного матеріалу, представленого лінгвістично» або, ширше, «вираженні та розумінні емоції» .

Префронтальна кора, як видається, є відмінною рисою головного мозку в еволюції людини. У приматів префронтальна кора складається з 3 основних регіонів (але лише 2 області у інших ссавців) [36]. «Бічна префронтальна область, а саме площа 10 майже удвічі більша (у відсотках) у людей, ніж у

інших мавп». Тому не дивно, що така, здавалося б, складна психічна діяльність, як гумор, була б анатомічно пов'язана з префронтальною корою.

б) Гумор у традиційних товариствах

Сучасна культура володіє чудовою здатністю так повно трансформувати адаптивну поведінку, що ускладнює розуміння того, чому певні поведінкові схильності взагалі існують. Прослуховування музики самотійно через навушники години не могло бути адаптивним; однак, спостерігаючи за церемонією пісні і танцю під час підготовки до племінної війни, ставиться зовсім інша точка зору на потенційні еволюційні функції музики.

У антропологічній літературі особливо виділяються два явища гумору: жартівливі стосунки та клоуни. З початку рубежу різні антропологи відзначають, що певні споріднені зв'язки супроводжуються більшою веселістю та гумором. Незважаючи на відсутність задовільного оперативного визначення, синтез Махедева Апте Жартівливих стосунків все-таки виявляє кілька цікавих закономірностей. По-перше, жартівливі стосунки в дописувальних суспільствах найчастіше спостерігаються між розширеними родичами. Ядерні сім'ї, як правило, широко не спілкуються таким чином. Зять та сестри та двоюрідні брати, особливо протилежної статі, як правило, якнайшвидше демонструють гумор у своїх розмовах. По-друге, є певні звичні очікування, пов'язані з деякими жартівливими стосунками. Найпоширеніші сподівання - учасники не ображаються. По-третє, різноманітні теми, як правило, беруть участь у жартівливих стосунках, хоча зазвичай спостерігається сексуальний гумор між рідними братами протилежної статі. Зменшення потенційного конфлікту та агресії - звичайне пояснення цього типу спілкування.

7) Когнітивна археологія

Немає можливості з впевненістю дізнатися, коли гумор розвивався відносно мови, хоча, здається, що принаймні витончений гумор повинен був досягти успіху в мові. Надійний діапазон походження мовних земель між

кількома сотнями тисяч років до приблизно 2–4 мільйонів років тому. Автори схильні до того, що ті лінгвісти, які датують походження мови, збігаються з першим помітним збільшенням розміру мозку приблизно 2 мільйони років тому. Наприклад, один мозок *Homo habilis* (2,4 - 1,5 мільйони) показує опуклість, яка, здається, представляє область Брока [49]. Точна синтаксична еволюція протомовних мов наразі невизначена.

На наш погляд, більший мозок, здається, в основному пов'язаний з мовою, оскільки, здається, більшість вищих когнітивних функцій були "розроблені" саме для підтримки мовних функцій. Робоча пам'ять, довготривала пам'ять, виконавчі функції та багате асоціативне мислення пред'являють значні вимоги до нейронних мереж і одночасно є невід'ємною частиною мовної функції. Здатність до теоретичного розуму та інших посиленних соціальних здібностей може також вимагати значної мозкової обчислювальної здатності. Іншими правдоподібними, але менш переконливими кандидатами, відповідальними за початкове розширення мозку давніх людей, є візуально-просторові навички (полювати) та тонкий руховий контроль руками (використання інструменту, полювання).

Не потрібно слів, щоб передати гумор; проте розмова значно розширює можливість для жартівливого самовираження. Отже, гумор зазвичай використовує рядок складних символів (слів). Якщо теорії гумору, засновані на неприйнятності, знаходяться на правильному шляху, то переважна більшість гумору, що поділяється між людьми, має включати, як мінімум, кілька складних символів (слів) та два поняття (невідповідні та конгруентні). Розрізнені слова можуть бути подібними, але ніколи по-справжньому однаковими за значенням. Кожне слово має свій унікальний відбиток пальців різноманітних конотацій (асоціацій), який трохи змінює його значення. Видаліть одну тонку конотацію, і ви зможете значно зменшити гумор будь-якого твердження - це пояснює, чому коміки ретельно вибирають свої слова і чому так багато жартів не витримують перекладу. Ризикуючи викласти

очевидний, принаймні, повний вираз гумору у сучасної людини принципово залежить від мови.

Окрім мови, чи існують інші віхи в еволюції людини, які, напевно, мали бути до або після появи жартівливого мислення. Складність різних інструментальних технологій (олдуванський, мустерійський, ехелейський та верхній палеоліт) покращилася внаслідок еволюції людини. Однак підвищена оцінка причинності або візуальних просторових навичок, імовірно, необхідних для більш досконалої розробки інструментів, не піддається порівнянню з вмінням гумору. Поліпшення соціального інтелекту через такі "когнітивні модулі", як теорія розуму чи виявлення шахрайства, також здавалося б невід'ємною частиною розвитку гумору; однак еволюційні терміни різних соціальних навичок поки що не визначені.

Все більше свідчень, що новий рівень символічної думки був досягнутий близько 50 000 років тому. Статуетка, що поєднує голову лева з ногами людини, віком близько 32 000 років, є одним із найдавніших свідчень символічного мистецтва. Розміщення важливості предметів, які поєднують допоміжні грані (людські ноги та ледова голова) з двох розрізнених категорій (лев та людина), має певну схожість із постульованою інтеграцією конгруентного та неконгруентного аспектів гумору.

РОЗДІЛ 2

ГУМОР В РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ

2.1 Гумор у світовій культурі

Гумор стосується схильності переживати чи висловлювати те, що кумедно і смішно, що завжди супроводжується емоційним відгуком та вокально-поведінковими виразами, наприклад, сміхом та усмішкою [32]. Як правило, гумор присутній у всіх людських культурах . Однак люди з різним культурним походженням можуть бачити гумор по-різному.

Гумор - це універсальна людська діяльність, яку більшість людей переживає багато разів протягом типового дня та у всіляких соціальних контекстах. У той же час, очевидно, важливі культурні впливи на спосіб використання гумору та ситуації, які вважаються доцільними для сміху .

Гумор універсальний, але й культурно специфічний. Східний та західний гумор відрізняються за сприйняттям , однак результати про культурну різницю між сходом і заходом у використанні гумору, взаємозв'язку між гумором та психологічним благополуччям досить змішані і непослідовні .Чи є культурна різниця між Сходом і Заходом у сприйнятті гумору, використанні, а також у

відносинах гумору та психологічного благополуччя, залишається незрозумілим. Розуміння того, як культура впливає на сприйняття гумору, використання гумору, а також наслідки гумору для психологічного самопочуття має велике значення, оскільки гумор має значні наслідки для психологічного самопочуття людини [33]. Для уточнення цього питання нам потрібно мати систематичне уявлення про культурні відмінності гумору. Метою цієї роботи є огляд того, як культура впливає на сприйняття та використання гумору, а також на зв'язок між гумором та психологічним самопочуттям, щоб пролити світло на проблему використання гумору для просування психологічного благополуччя людей. Нарешті, ми також пропонуємо певні доходи для майбутніх досліджень.

Починаючи з епохи Стародавньої Греції, давно традиція західників сприймає гумор. Західники асоціювали гумор із позитивністю, а гумор розглядали як природні забавні вислови. В кінці XIX століття Фрейд [38] розглядав гумор як механізм захисту від перешкод і лиха. З точки зору психоаналізу, гумор розглядався не лише як спосіб допомогти людям звільнити страх і тривогу, але він також надає кумедний, веселий і менш страшний погляд на внутрішній страх людей. У XX столітті психологи західного світу почали говорити про позитивні наслідки гумору. Наприклад, гумор розглядається як бажана позитивна риса особистості. Гумористичні люди вважаються привабливішими і більш мотивуючими, творчими та здібними. Гумор також набуває сенсу як найважливішого елемента психологічного здоров'я, пов'язаного із самосвідомістю, налагодженням та прихильністю.

Навпаки, ставлення східників до гумору не таке позитивне. Зокрема, у Китаї конфуціанство знецінило гумор. Китайська самоактуалізація заперечує гумор, підкреслюючи обмеження та серйозність. Китайці неохоче визнають, що жартівливі, боячись поставити під загрозу їх соціальний статус. Китайці не вважають, що гумор є бажаною рисою особистості.

Погляди на гумор відображаються у поведінці. Опитування та емпіричні дослідження свідчать про культурні відмінності у сприйнятті гумору.

Наприклад, китайці не бачать гумор як важливий елемент творчості, як це роблять західники [39]. Юе Х. та ін. встановили, що канадці оцінили гумор важливіше своїх китайських колег. Вони також надали докази припущення, що східняки не пов'язують гумор із позитивністю, як це роблять західники, виявивши, що учасники Гонконгу, які були заграні західною культурою, хотіли б використати більше позитивних слів для змальовування жартівливої людини, ніж учасників, які були приковані китайською культурною культурою іконки. Більше того, Чен та Мартін встановили, що китайські студенти вважають себе менш гумористичними, ніж канадські студенти. Юе Х. та ін. також знайшли подібні результати. Східноазіатські азіатці, включаючи китайців материкового, тайванського та гонконгського континенту, послідовно виявляють, що вони свідчать про нижчий самогубний гумор, ніж західні жителі. Це дослідження дає прямі докази того, що західники асоціюють гумор із позитивністю, що не стосується китайців.

Культурна різниця у сприйнятті гумору безпосередньо впливає на використання гумору. У західній культурі гумор став неодмінною стратегією подолання західників. Згідно теорії психоаналізу, гумор виступає захисним механізмом, який допомагає людям боротися проти негативних подій. З одного боку, гумор служить катарсисом негативної енергії. З іншого боку, гумор дозволяє людям по-різному сприймати гнів і страх, що виникають з-за неповноцінності. Однак комплекс поваги і зневаги робить речі різними в китайській культурі. Як ми обговорювали вище, західні люди вважають гумор загальною позитивною рисою, тоді як китайці схильні сприймати гумор як особливий талант, який часто не зустрічається у звичайних людей. Таким чином, не дивно, що західні люди частіше використовують гумор, ніж китайці. Дослідження виявили культурну різницю у використанні гумору на заході та сході. Наприклад, гумор не є важливим пристосуванням для подолання в Японії, як у США. Китайські студенти рідше використовували гумор як стратегію подолання стресу, ніж їхні канадські колеги.

Сингапурські студенти мали меншу ймовірність використовувати гумор, щоб впоратися з труднощами, ніж американські студенти. За пропозицією Юе Х. та ін., у західних країнах, незалежно від того, ким вони є, люди мають загальну тенденцію використовувати гумор у справі зі стресом чи труднощами, що не вірно у східних країнах.

Щоб бути специфічними щодо культурних відмінностей у використанні гумору, ми звернемося до чотирьох типів гумору: самозміцнюючий, приналежний, самовиразний та агресивний гумор. Знайдено, що чотири типи гумору застосовні в різних країнах, таких як Канада, Китай, США, Ліван та Бельгія. Однак люди з різного культурного походження можуть використовувати їх по-різному.

Дослідження відмінностей у використанні чотирьох типів гумору в різних країнах або регіонах свідчать про те, що східники схильні використовувати більш адаптивний гумор, тоді як західні люди використовують більше дезадаптивний гумор. Наприклад, Хіранандані та Юе [40] встановили, що студенти з Індії та Гонконгу, обидві культури яких цінують колективізм, використовували більше прихильний та самозміцнюючий гумор, ніж агресивний та самовиразний гумор. Аналогічно, студенти з Гонконгу повідомляли про більше використання агресивного та самовиразного гумору та менше використання приналежного та самозміцнюючого гумору, ніж студенти континентального Китаю [46]. Це можна пояснити тим, що бікультурне походження Гонконгу робить конфуціанство та колективізм менш впливовими, ніж у материковому Китаї. Крім того, Чен та Мартін попросили китайських та канадських студентів заповнити анкету стилів гумору (HSQ) та шкалу подолання гумору (CHS). Вони виявили, що канадські студенти повідомили, що використовують чотири типи гумору більше, ніж їхні китайські колеги, особливо агресивний гумор. Не було виявлено суттєвого зв'язку між агресивним гумором та подоланням у китайських студентів, що свідчить про те, що китайці рідше використовують агресивний гумор як стратегію подолання.

Ця різниця не дивно. Агресивний гумор асоціюється з високим індивідуалізмом, який підкреслює незалежність і напористість, і низьким колективізмом, що де-підкреслює взаємозалежність і гармонію. Навіть як діти, китайці схильні сприймати гумор як ознаку агресії та як руйнівну дію на соціальні відносини, тоді як канадці схильні сприймати гумор як соціально бажану рису лідерства .

Крім того, Kalliny та ін. виявили відмінності в арабському та американському вживанні гумору, зокрема, в тому, що американці використовували значно більше самовиразного та само зміцнюючого гумору, тоді як не було відмінностей у застосуванні афективного та агресивного гумору. Вони припустили, що більш широке використання гумористичного самоврядування в американській культурі може бути пов'язане з прагненням вирівняти і зменшити владні відстані, наявні в американській культурі, тоді як більш широке використання само зміцнюючого гумору може бути пов'язане з тим, що гумор само зміцнюється допомагає їм здобути зосередженість та увагу.

Ці дослідження були проведені з метою вивчення культурних відмінностей у використанні гумору в різних країнах без врахування конкретних культурних змінних. Таким чином, досі не зовсім зрозуміло, чи пояснюють індивідуальні чи культурні відмінності відмінності у використанні гумору.

Казарян та Мартін[44] систематично досліджували взаємозв'язки між культурою та чотирма видами використання гумору з точки зору конкретних культурних вимірів. Порівнюючи вживання гумору ліванців, канадців та бельгійців, вони виявили, що люди з горизонтальної колективістської культури, що підкреслюють гармонію та групову згуртованість, частіше використовують афективний гумор, тоді як люди з вертикальної колективістської культури, що цінують самопожертву заради групи, швидше за все, використовують самовиразний гумор. Крім того, люди з вертикальних індивідуалістичних культур, які охоплюють конкурентоспроможність, частіше використовують

агресивний гумор для підвищення свого ієрархічного статусу. Було також встановлено, що приналежний гумор використовувався в однаковій мірі серед різних культурних орієнтацій. Це дослідження допомагає з'ясувати, як культура впливає на використання гумору. Однак опитування надає лише кореляційні дані; потрібно більше вдосконалення.

Підсумовуючи, загалом, можна сказати, що східні жителі рідше використовують гумор як стратегію подолання порівняно зі своїми західними колегами через культурну різницю у сприйнятті гумору. Що стосується конкретних типів гумору, то, схоже, східняки схильні використовувати менш агресивний, але більш прихильний гумор, ніж західні. Однак результат сильно залежить від конкретних культурних вимірів, що оцінюються в різних культурних умовах. Це правда, коли колективізм, який підкреслює гармонію та взаємозалежність, домінує у східній культурі. Культурна відмінність у конкретному використанні гумору досі переконлива через відсутність врахування конкретних культурних змінних. Крім того, деякі стратегії подолання гумору можуть мати різні конотації під різним культурним походженням, що безпосередньо впливатиме на те, як гумор використовується в різних культурах.

Щоб добре розібратися в цій темі, ознайомтеся з «Внутрішніми жартами» Меттью Герлі, Даніелем Деннеттом та Регінальдом Б. Адамсом. Автори застосовують еволюційно-пізнавальний підхід, стверджуючи, що гумор з часом розвивався як адаптація до все складнішого світу. Люди стикаються з великою кількістю інформації, аргумент іде, і для того, щоб зробити найкращий поведінковий вибір, ми повинні розібрати корисну та фактичну інформацію від зайвої та неправдивої. Гумор служить мозковою цукеркою, стимулом для сортування купу вхідних даних, щоб визначити, які пізнання та вірування зберігати, а які викидати.

Хоча гумор присутній у всіх людських групах, його зміст значно змінюється в різних культурах. Багато анекдотів не перекладаються добре - або

взагалі - через відмінності в соціальній структурі та культурних нормах. Загальноновизнаного жарту немає; те, що в одній культурі смішно, в іншій може не дивно. Однак є деякі загальноновизнані аспекти гумору. Наприклад, люди всіх культур сміються з недоліків та їх резолюцій. Дослідження також показують, що прийоми гумору, такі як перебільшення, заниження, дотепний цинізм, словесна іронія, маскування та обман, незмінно смішні у помітно різних регіонах світу. У 2001 році дослідники університету Хайфи в Ізраїлі співпрацювали з сингапурським психологом Джані Леонг Сів Ін[46], щоб виміряти гумор серед сингапурських студентів коледжу та порівняти результати з північноамериканськими та ізраїльськими зразками. Найбільш помітні відмінності відбулися між сингапурськими та північноамериканськими учасниками.

Учасники повідомили про їхнє використання та оцінку гумору та частоту, з якою вони розважалися у повсякденному житті. Також їх попросили записати жарт і описати того, кого вони вважають особливо хорошим почуттям гумору.

Оскільки іспанська та португальська є переважаючими мовами в Південній Америці, значна частина їх гумору ділиться з їхніми європейськими двоюрідними братами. Однак це не означає, що кожна країна не матиме своїх неповторних смаків комедії. Бразильці можуть описати свій гумор як саркастичний, сухий або дотик з темної сторони. У Мексиці насмішки використовують як спосіб зламати напругу та побудувати ласкаві стосунки. Мексиканці також пишаються своєю політичною некоректністю та здатністю висвітлювати майже все. Аргентинський гумор, навпаки, всіяний згадками про їхню історію та національну ідентичність.

США та Канада мають величезний вплив у сфері розваг та мають різноманітний спектр різних стилів комедії. В цілому, однак, можна очікувати, що гумор із США буде швидким, з великою кількістю результатів стереотипів та етнічних відмінностей. Американський гумор також любить грати на безглуздість, здавалося б, нормальних подій, або вводити абсурд у мирське.

Навпаки, канадський гумор часто зосереджується на легкій сатирі, іронії та пародії.

Змістовний аналіз жартів виявив різючу різницю між сінгапурцями та американцями: американці набагато частіше розповідали сексуальні жарти. Тридцять сім відсотків американців розповіли сексуальні жарти, але лише 23 відсотки сінгапурців зробили те саме.

Цю різницю у змісті жарту найкраще розуміти як відображення широких культурних норм. Америка відносно ліберальна, коли йдеться про питання сексуальності, тоді як Сінгапур - більш консервативний. Громадяни Сінгапуру виховуються в індуїстській, мусульманській або конфуціанській традиціях. Гендерні ролі значною мірою поляризовані, розбещеність роздута, а порнографія заборонена законом. (Насправді, дослідникам довелося відмовитися від одного зі своїх гумористичних заходів, оскільки він містив раціональний мультфільм, який би образив учасників.)

Сінгапурці скупилися на секс, але вони змирилися з цим насильством. Трохи більше половини сінгапурських анекдотів були агресивними, порівняно з лише 42 відсотками американських анекдотів. Дослідники простежили цю різницю аж до фізичного середовища Сінгапуру. Природних ресурсів в країні мало, а конкуренція була жорстокою протягом усієї історії. Це призвело до наголосу на силі для виживання та агресивності як культурної риси.

Це дослідження також показало, що сінгапурці не використовували гумор як механізм подолання так часто, як американці. Дослідники не очікували такої різниці, але здогадувались, що це може відображати більшу культурну різницю. Американські ЗМІ рекламують використання гумору як форми звільнення та засобів зв'язків з громадськістю - способом полегшити тривогу. Традиційний китайський підхід, з іншого боку, обраховує гумор як інструмент для ілюстрації концепції, доведення точки або виграшу аргументу. Це вчить, поки розважає. Занижений, утилітарний китайський підхід до гумору може не піддаватися

використанню гумору як засобу для зняття стресу та впоратися зі складними життєвими ситуаціями.

Ми ще повинні дійти до остаточного пояснення гумору, але ми не переставали намагатися. Проводячи протиставлення універсальним та культурно-специфічним аспектам гумору, ми наближаємось до розуміння того, яка кількість гумору є напруженою та наскільки є результатом досвіду певної культури та суспільства.

2.2 Гумор в українській культурі

Способи творення комічного та його об'єктів будь-якою власною мовою. Вони є одним із ключових аспектів стилістичної системи національної мови. Мовна інформація особливо важлива для створення гумористичного результату. Явище комічного у мові, а також у повсякденному житті чи різних видах мистецтва неоднозначне, а комічне сприймаються по-різному. Відмінності можуть бути індивідуальними (одні смішні, а інші ні), соціальною групою (люди конкретних поглядів, класових, ідеологічних, моральних, релігійних переконань) або національним характером. Національні відмінності можуть бути викликані як національними психологічними чинниками, так і мовними чинниками, зокрема створенням текстів. Гегель прокоментував комічне: "Люди можуть сміятися з точністю до навпаки. Самі вульгарні, несмачні можуть змусити людей сміятися і часто сміятися в найважливішому і глибокому. О. Потебня пояснив природу насмішок таким чином: "Як і всі шляхи та все розуміння, смішним є процес, тобто зміна розумових енергій: подібно до іронії, смішною є енергія невиправданого очікування, певного зіткнення позитивного і негативного і навпаки - необхідна умова сміху. Тому повторення смішного перестає бути смішним. Від цієї короткотривалої смішної речі залежить те, що в його науковому аналізі дуже очевидно, що ми аналізуємо

лише мертвих[26]. Враховуючи ці думки, ми розуміємо, чому в лінгвістиці мало досліджено мовної культури української мови: жарти та сміх миттєві, невблаганні, жваві, повторювані, «зів'ялі», органічно в мовному відношенні мовця. Однак це не означає, що письмова прихильність традиційних чи окремих мовних елементів культури сміху не може бути досліджена.

У тривалій боротьбі за свою національну ідентичність український народ не лише виявив героїзм та волю до перемоги, але й виробив критичний світогляд. Це було свого роду духовне підтвердження та самозахист. Національна особливість гумору історично мінлива через постійні зміни в суспільно-політичному та економічному житті народу. Однак вивчення культури сміху в історичному контексті ще не стало предметом глибокої уваги істориків. Тим часом жарти добре розкривають долю людей. Про це добре сказав відомий грецький філософ та історик Плутарх. У своїй біографії Олександра Великого він писав "часто. Слово чи жарт більше стосується розкриття долі окремої людини, ніж битви.

Вперше у вітчизняній традиції світ чарівної культури можна побачити на знаменитому пам'ятнику Молі Данилу Шарпену в Ківі Роуз. Це унікальне джерело дванадцятого століття дає нам можливість вивчити витoki формування українського гумору, його місце в духовній культурі середньовіччя. Більше півтора року тому відомий російський дослідник С.П. Чевиров. У «Промові Данила Точила» він писав, вперше [5], як у маленького плоду, невеликого російського гумору, ця особливість наших південних русинів піднімається до найвищого ступеня мистецтва сучасним поетом (посилаючись на М. Гоголь: "Це магічне злиття сумного сміху і скорботи, яке знаходить примирення у легкій думці, яка тече в найпростішій популярній формі - російській притчі або притчі про Соломона").

Пізніше, в епоху української історії Литви-Польщі, об'єктом народної сатири стала церква, яка з міркувань багатства відмовилася від своєї національності. На рубежі XVI - XVII століть в цю частину суспільства Іван Вишенський відправив сатиричні стріли. У своїй книзі він висміяв тих, хто

«амбітний» та «амбітний», але не цікавиться духовною стороною життя. На думку М. Грушевського, І. Вишенський "хотів розібратися з усіма сумнівами, питаннями, суперечностями цього бурхливого часу з візантійсько-російським аскетизмом, староруською" простотою".

Перо Івана Пастелі, попередник Григорія Сковороди, також виступає проти відмивання грошей та лицемірства. Його критика, як і Вишенський, була спрямована не лише на багатство України, а й на представників церкви, які порушували християнські правила.

Найвідомішою для культурної публіки є гумор і сатира Григорія Сковороди. Він був не лише філософом, поетом і вчителем, але й, як зазначає дослідник КББ. Сегов, «Дієта Божа». який наважився служити "щиросердному щастя" вірою та правдою". Класикою жартівливого жанру є вірш Г. Сковороди "Кожне місто моралі та закону". Тут сатирики також приходять до кар'єри, яка, за класи з вугільної гуми лорда, а також торговці, які "перебувають у підпалі", та адвокати, які "будують своє право" та ін. І цикл казок "Олень і кабан", "Голова і тулуб", "Бджола та поспіх", "Тато і гончар" - одна з його вершин. Багато міфів та іронічних афоризмів Сковороди базуються на популярних прислів'ях та приказках. Особливий акцент слід зробити на наступному: "Якби не свиня, він не був би багатим", "Господь не любить правди, як милий пес". "Немає свободи жити без свободи". "Не Козакос плаває на воді, а той, хто проти".

Всім відомо, що гумор українського козацтва добре відомий за межами України. Наприклад, досить послатися на лист-відповідь козаків. Це було у відповідь на лист турецького султана Магомета IV до козаків. Султан намагався задушити козаків своїми численними титулами і у відповідь отримав червонілий коментар від них козаків. В основі листа - слова "Ви не будете гідними синів християн під власною матір'ю", але жартівливе обрамлення листа викликало щире відступлення не лише серед українців протягом століть. Не випадково ця історична історія надихнула Еліаса Репіна та високо оцінила його роботу у світовій спільноті.

Іван Котляревський взявся за новий етап у розвитку смішної культури. Своєрідність його «Енеїди» проявляється в широкому використанні бурлескної традиції XVIII століття. Спираючись на досвід своїх анонімних попередників, Котляревський підходить до сатиричного звіту про суперечності феодально-юнацької системи в Російській імперії. Ось чому, на думку дослідників, Котляревський коштує чимало на "щоденну прогулянку до цензурного комітету" у Петербурзі. І на пропозицію царського генерала "звернутися до російської мови", писати як Державін, Карамзін, Іван Петрович відповів: "Не для мене, ваша величність. Чи зможу я поєднати божественне панування з вищезгаданими пирогами? Але більше того?" "Все, я трохи старий, і тому моя робота писати мовою моєї матері, моїх співвітчизників". Але протягом життя автора для "Енеїди" вона писатиме українських та російських письменників, а пізніше письменників та діячів культури. Чехія, Польща, Америка, Англія нехай, Німеччина, Франція і Італія (наприклад, Шафарик, Ганка, Vandtke, Талвіте, Kol, Khoietsky, Morphyll, губернатор) [2].

Найбільша відповідальність - це аналіз смішної культури, пов'язаної з іменами Тараса Шевченка та Миколи Гоголя. На думку відомого українського філософа Мирослава Поповича, Гоголю властива "філософсько-естетична система, в якій карнавальний сміх поєднується з пасторальним словом". У той же час Попович справедливо зазначає, що компоненти художньої сили Гоголя (як раціонально-проповідницький, так і карнавальний сміх) повертаються до «популярної культури». Щодо Т. Шевченка, коли він звертався до М. Гоголя: "Ви смієтесь, а я плачу, мій великий друг" [34], він недооцінив смішні аспекти своєї праці. Його сміх ще більше поєднується з проповіддю та політичною критикою одночасно. Наприклад, досить проаналізувати комедію «Мрія». Не випадково він взяв напис на своїй роботі словами Біблії: «Дух правди, але світ не може любити його, хто не бачить його, не знає його». Визнаючи на початку своєї роботи, що «у кожного своя доля», він іскровою запалкою описує соціально-політичні протиріччя свого часу.

Традиції смішної культури М. Гоголя та Т. Шевченка склалися у другій половині 19 століття Марко Вуток, Пана Мири, Іван Франко. Український гумор цього періоду - особлива сторінка в історії нашої культури. Марко Вовчок присвятив один із своїх найкращих сатиричних творів - Інститут - Т. Шевченку. Ці роботи спрямовані на розкриття соціальних вад того періоду. А гумор П. Мерні малює беззаконня влади, соціальні суперечності Російської імперії, жорстокість царя. У своїх творах «Прогулянки волів, як повні розсадники?», «Повія» та інші висміюють панування суспільної несправедливості, лицемірство представників української соціальної еліти, духовність народу. Найкращі традиції українського гумору розробив Й. Франко. Це наочно демонструє відвертий батько історії "Основні принципи суспільства", який показує процес дезінтеграції та деградації польської аристократії, а також історію "Конституція свиней" тощо. Слід зазначити, що М. Вучок, П. Мирний, І. Франко чесно використовували джерела популярного гумору, найкращі зразки фольклору, казки та казки. І. Франко також вивчав текстові твори (лірику).

Українська сатира періоду першої революції в Російській імперії - це переважно сатира газет і журналів. Він з'являвся головним чином на сторінках журналів після проголошення царського маніфесту 17 жовтня 1905 року з демократичними свободами, включаючи свободу преси. Еволюція української сатири епохи революції пов'язана з газетою «Громадська думка» (згодом «Рада») та журналами «Шершень», «Рідний край», «Нова жуда». Важливу роль у розвитку українського гумору відіграв Шершен, фактично єдиний на той час сатиричний журнал (виходив з січня по серпень 1906 р. За редакцією В. Лозинського). Журнал «Хорнетс» відповів Іваном Франком і дотримувався його порад. Журнал порушив смішність королівських вольностей, марність різних "теорій" для вирішення земної проблеми.

Гумор радянських часів - це питання окремої розмови. Хоча працювали видатні, талановиті художники (Остап Вишня, Федір Маківчук, Степан

Олійник), такі твори, безперечно, мали надмірний ідеологічний ефект - вогонь сатири був спрямований переважно на "ворогів класу".

Тепер, коли Україна стала незалежною державою, гумор стоїть перед складним вибором - як не зменшити гостроту пера та водночас захопити нові, іноді пропоновані теми. Які будуть наслідки цього вибору - спонукає найближчим часом.

«Нема шкоди без користі», - полегшує стара популярна приказка. І люди, як вони неодноразово виявляли, не помилялися. Нехай збутова сила протягом 13 років залякує Україну, як тільки захотіла і могла, але досягнення нашої народної творчості значно зросли, з'явилися нові персонажі та жанри.

Зараз в Україні важко знайти когось, хто не знає анекдотів про "ЛД" чи "Януковича" чи інших персонажів. Окрім жартів, були пісні, прислів'я, слова. Процес політичного та культурного "відродження" та кіно, анімації, скульптури та образотворчого мистецтва не був подоланий і створені карикатурні шедеври.

Прес-служба Конгресу українських націоналістів провела наукове дослідження проблеми українського національно-культурного "дива", результатом якого стала ця фундаментальна робота, яку ми вирішили опублікувати за наявними фотографіями, що відображають інноваційні тенденції в українській мові.

Почнемо з літератури і, насамперед, поезії. «Кого хвилює людина, яка мені сподобалась, з бігборду, тюремний лексикон до якого периметра?» - ось він, один із перших і найпоширеніших словесних віршів! Його можна віднести до особистої лірики, оскільки вона виявляє особисте ставлення автора до людини, якій цей вірш «присвячений». Є також приклади політичної лірики, такі як: "Підніміть Україну, встаньте перед боями, поки ваші банди не контролюють її, тому що Я. - з сильним духовним піднесенням автор запрошує людей на боротьбу. в Інтернеті, ліфти, огорожі або стіни і надходили як текстові повідомлення.

Народні прислів'я та слова заслуговують на особливу увагу. "Злочинці за ґратами! Ми будемо спати добре", - класичний приклад сучасної української

політичної приказки. Спалах популярного генія створив новий жанр - популярні прислів'я.

Тоді ми перейдемо до жартівливих жанрів. Наприклад, ось кілька коротких анекдотів. Ось останнє: "Мер Москви Г. Лужков пообіцяв зняти шапку, щоб стати схожим на Януковича, але потім відмовився, знаючи, що його потрібно зняти не кепкою, а кимось іншим". Люди також вважають, що Віктор Федорович давно не хоче брати участь у дискусії, бо боїться камери. Крім того, ви не приховуєте від людей того, що хотів би Леонід Кучма на третій термін, але Янукович цього не робить. Багатьом знайомі цікаві подробиці життя українських політиків, зокрема Віктор Янукович, який останнім часом став найпопулярнішим негативним персонажем в українському фольклорі. Приклад - його улюблені виступи. чай, сигарети. Але нинішній президент це вже дійсно сучасний феномен, з актора гумористичних шоу в президенти це потрібно постаратися. Переглянувши ці матеріали, кожен матиме конкретне уявлення про сучасний український гумор.

Одним із витворів мистецтва, де найбільше вразив творчий геній українського народу, була, звичайно, пісня. Найвідоміші зараз - пісні з компакт-диска «Веселі яйця», який містить багато народних шедеврів. Крім того, є чудові унікальні традиції «Мурка», «Володимира Центрального» і навіть музика з фільму «Нічний дозір».

Щодо мистецтва мистецтва, чудові приклади можна побачити, звичайно, на площі. На виставкових стендах ми бачимо як класичні конструкції, так і чудові сучасні експерименти. Народна творчість охопила мистецтво створення транспарантів, памфлетів і різних кіосків, і лише живопис, наприклад, "Час написати листа до Путіна". Як бачите, використовуються різні матеріали, від простої ручки до піни, включаючи фотографії, вирізки з газет та багато інших цікавих речей.

У нас схожа ситуація в мистецтві скульптури. Люди використовують типові матеріали (наприклад, помаранчева скульптура революції) - камінь, фарбу та незвичайні речі - в результаті виходять шедеври, такі як "Валенкі для

Людмили Кучми з лимоном" та "Привіт з далекої Америки" Майамі "та інші, які ми даруємо вам можливість побачити [19].

Великі досягнення були досягнуті в кіно, кіно та музичному відео, а також в електронних іграх (всі відомі як «Куряче яйце», «Янукович»). Який чудовий кліп - "Політичний кан-кан", мультфільми про Януковича (як "Ганді"), де іноді також фігурують Куцма, Тибіко, Вітренко. Ви можете подивитися їх самостійно на 5 каналі або на ТРК-Київ.

Я хотів закінчити цей проект так само серйозно і науково, як і слід. Отже, з усього, що ми проаналізували, є два важливі висновки, які потрібно зробити. Перше: кожна важлива подія в житті людей впливає на їх совість та культуру. Друге: чим більше люди ненавидять владу, тим більше вони борються з нею, і їх головною зброєю завжди було, є і буде єдність і гумор, а точніше сатира. З наукової точки зору ми вважаємо, що другий висновок є більш важливим і відображає всю проблему цього дослідження.

РОЗДІЛ 3

ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО ГУМОРУ В МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ

3.1 Почуття гумору в суспільстві

Усвідомлюючи комічне, людина отримує естетичне задоволення, особисто піднімаючись над об'єктом насмішок. Здатність сприймати і створювати комікси закладена у багатогранній формі смішної культури - масової та ефектної народної творчості, фрагментів, жартівливих, анекдотів.

Сміх як реакція організму на комічний контраст має дві категорії. Одне - це задоволення, радість, інше - осуд, осуд певної події. Як результат, хоча сатира і гумор поділяють комічне, вони принципово відрізняються. У сатири сміх без компромісів, сміх, який за своєю суттю не означає тіні примирення зі сміхом. "У мистецтві комікс розвивається за тими ж законами, що і в житті суспільства. Однак, в мистецьких коміксах більш цілеспрямовано, наголосив він, оскільки сила сміху використовується відповідно до мети і частіше як засіб боротьби з негативом. явища.

Гумористичне змалювання світу - одна з домінуючих рис людської думки, світогляду, уяви і пов'язана з карнавалом, в якому немає ні сцен, ні

акторів, а глядачів. Протягом усього карнавалу люди перевертаються догори дном, і прихованій стороні людської сутності дозволяється відкриватися і проявлятися. Протягом карнавалу руйнуються всі закони, табу та рамки, що характеризують суспільство. На цьому етапі перетинаються правила, на яких базується суспільство. Ці правила є важливою частиною світогляду людини. Вони по суті незмінні, оскільки знаходяться в свідомості людини і залишаються постійними. Карнавал стає значущим та радісним для учасників, лише коли з'ясовується, що існує великий контраст між пізнанням неписаних правил та їх проходженням. Якщо ви не знаєте правил, то проходження не має сенсу і не є веселим.

Багато дослідників повертають голову до низки питань: чому людина має почуття гумору, яка його природа чи вона може розвиватися? Гумор вважається грою підсвідомості, нормальною захисною функцією, способом отримати полегшення, зняти напругу, стрес і навіть агресію. Анекдоти та анекдоти завжди допомагали у найважчі, часом, здавалося б, нестерпні часи нашої історії - під час сталінських утисків, під час війни, після руйнування Чорнобиля. Гумор не тільки допомагає в житті, мовляв, він сприяє виживанню. В наші дні багато анекдотів (включаючи політиків) показують, що жити людям зараз, на жаль, непросто.

Коли люди запитують, що важливо у їхньому житті, вони часто згадують гумор. Пари, які перераховують характеристики, які вони отримують від свого подружжя, зазвичай надягають «почуття гумору» на вершину чи біля неї. Філософів цікавить, що важливо в житті, дві речі дивують те, що вони сказали про гумор.=

Унікальна здатність індивіда осмислити час, подумати про своє минуле, сучасне та майбутнє та уявити подробиці в цих психічних уявленнях. Як і з гумором, часова перспектива є основою людського досвіду. Наша здатність насолоджуватися гумором поєднується з цією розумовою здатністю та суб'єктивним самопочуттям.

Люди сильно відрізняються своєю здатністю аналізувати свої психічні уявлення про минуле, сучасне та майбутнє. Наприклад, у деяких людей може бути те, що психологи називають негативною минулою перспективою - вони часто думають про помилки минулого, які не мають нічого спільного з сучасним середовищем, і навіть переживають їх у яскравих деталях, незважаючи на сучасність чи сьогоднішнє.

Тимчасова перспектива пов'язана з почуттям добробуту. Люди повідомляють про більше почуття добробуту залежно від якості деталей своїх минулих чи теперішніх спогадів. Коли учасники дослідження зосереджувались на «подібних» деталях, які, як правило, випромінюють яскраві деталі, вони були більш задоволені життям, ніж коли вони зосереджувались на тому, «чому», що прагнуло спровокувати абстрактні ідеї. Наприклад, коли ми згадуємо погані стосунки, ті, хто зосередився на подіях, що призвели до розриву, були більш задоволені, ніж ті, хто зосередився на абстрактних причинних поясненнях любові та близькості.

Одне дослідження показало, що люди, які використовують гумор, мають позитивний погляд на минуле і що люди, які використовують гумор за самообслуговування, мають негативний погляд на минуле. Цей тип досліджень допомагає зрозуміти спосіб мислення та інтерпретації соціальних взаємодій. Такі дослідження також припускають, що намагання використовувати гумор позитивно, може посилити емоційний тон деталей у нашій свідомості і, таким чином, наш настрій. Клінічні психологи використовують гумор як лікування для підвищення свого суб'єктивного самопочуття.

У своїй останній роботі ми з учнями проаналізували результати навчання багатьох загальних шкал, які використовуються психологами для оцінки гумору, термінів та потреби в гуморі - міра того, як людина виробляє чи шукає гумору у своєму розпорядку дня. . Наші попередні результати показують, що люди з високим рівнем гумору, як правило, зосереджуються на позитивних аспектах свого минулого, сьогоднішнього та майбутнього. Ті, хто шукає гумору у

своєму житті, описуються у зразку нашого дослідження, а також зосереджуються на приємних аспектах свого поточного життя.

Хоча наше дослідження ще знаходиться на ранній стадії, наші дані підтримують зв'язок між когнітивними процесами, необхідними для розумових подорожей, та оцінкою гумору. Подальші дослідження часових перспектив можуть допомогти пояснити індивідуальні відмінності у виявленні та вирішенні невідповідностей, які викликають смішні почуття.

Експериментальні психологи переписують книгу про гумор, коли ми дізнаємось про її цінність у повсякденному житті та її зв'язок з іншими важливими психічними процесами та сильними рисами характеру.

Вивчення гумору дозволяє дослідити теоретичні процеси, пов'язані з пам'яттю, міркуванням, перспективою часу, мудрістю, інтуїцією та суб'єктивним благополуччям. І це поведінка, яка цікавить нас і нас самих, коли ми працюємо над описом, поясненням, контролем та прогнозуванням гумору за віком, статтю та культурою.

Хоча ми можемо не погоджуватися з приводу того, що смішно, а що ні, серед експериментальних психологів існує більше консенсусу, що гумор серйозний і має відношення до науки про поведінку.

Неприйнятна форма гумору в міжособистісних стосунках - це тенденція, яка може принести катастрофічні моменти у спілкуванні. Згідно з З. Фронд [15] - це наслідок вираження логічно правильної думки логічно неправильним способом. Розуміння цієї суперечності емоційно задовольняє. Однак насолода духовною технікою поєднується із задоволенням усвідомлення темного бажання принизити співрозмовника, показати свою перевагу. Таємний дух завдяки своїм духовним прийомам створює ілюзію «пристойності».

У повсякденних стосунках культура гумору виражається в анекдотах, зміст яких повинен бути незаперечним, життєрадісним і не повинен применшувати особисту, ніжну чи національну гідність людини.

Вчені провели порівняння: як люди, переглянувши кумедні відеоролики, вирішують математичні задачі за допомогою конкретного алгоритму та так

званого креативу, де немає конкретної форми рішення. В результаті всі курси змогли вирішити досить творчі завдання з нестандартним підходом. Початок жарту і початок пошуку рішення схожі. У будь-якій складній математичній задачі вихід полягає у формі несподіваного поєднання рухів, а в жарті - у формі несподіваного поєднання слів. Виявляється, в чомусь люди з розвиненим творчим мисленням є більш успішним жартівником.

Нещодавні сканування магнітно-резонансної томографії (МРТ) показали, що ті самі ділянки, які відповідають за біль, відповідають за сприйняття гумору. Це ділянки лобових часток, які реагують, коли щось піде не так. Кожен жарт є продуктом реакції нашої нервової системи на парадокси. Гумор - це спосіб перенаправлення імпульсів, неприйнятних для предмета.

Якщо щось не вписується у світоглядний план, то людина сміється, несвідомо захищаючи себе від її складності та нерозуміння.

У нашому житті існують різні обставини, і іноді гумор є хорошим інструментом для вирішення конфлікту чи стресової ситуації, як сказав Бернард Шоу: «Іноді доводиться змушувати людей сміятися, щоб відволікти тебе від вони хочуть тебе повісити ». Але все залежить від вибору людини, з якою він домінує у своїй свідомості, щоб ним користуватися. Якщо при пануванні над твариною цей гумор призводить до агресії, роздратування з боку інших людей та розлуки, якщо панування Духовного - відкидає ситуацію, це сприяє згуртованості групи.

Більшість західноєвропейських та американських вчених визнають поняття "комічне", "смішне" та "гумор", віддаючи перевагу останньому. Тому в цих теоріях поняття «гумор» ширше, ніж тлумачення цього явища українськими та російськими дослідниками. Гумор означає позитивний тон, який описує слова та вчинки людей як смішні, веселі та щасливі. Сміх - бажаний результат жартівливого вчинку.

Жил Делез вважає, що "гумор - це мистецтво поверхні" [8], що "зміна гумору - це подвійне усунення висоти та глибини заради поверхні. Поверхня -

це межа, де створюється порожнеча та кожна подія". Дельоз рахує гумор іронії як мистецтво глибини та висоти. Не можна погодитися з цим поглядом. Гумор, як і інші види коміксів (сатира, іронія), передбачає глибоке пізнання людської природи, прекрасно виражає сучасний стан думки та мови. При всьому його «легкому» гуморі - це серйозна умова нормального функціонування людського суспільства. Наприклад, анекдот може знайти художнє звучання, як і будь-який інший твір, якщо він не містить духовно логічного вузла чи життєвого спостереження або спостерігає точно і точно людський характер, менталітет нації, долю людини. таким чином, у таких випадках, коли він не лише розважає, а й розважає, він навчає [13].

У нашому житті існують різні обставини, і іноді гумор є хорошим інструментом для вирішення конфлікту чи стресової ситуації, як сказав Бернард Шоу: «Іноді доводиться змушувати людей сміятися, щоб відволікти тебе від вони хочуть тебе повісити ». Але все залежить від вибору людини, з якою він домінує у своїй свідомості, щоб ним користуватися. Якщо при пануванні над твариною цей гумор призводить до агресії, роздратування з боку інших людей та розлуки, якщо панування духовного - відкидає ситуацію, це сприяє згуртованості групи.

Принаймні дві причини, чому ми іноді не жартуємо. По-перше, пуншлін повинен створити ще одне духовне уявлення, яке протиставляється тому, яке визначено жартом. Часи синхронізації та сміху допомагають слухачеві представити іншу точку. По-друге, потрібно вміти сповільнити початкову уявну ідею.

Коли жарти продовжують стереотип, що ми виявляємо образливість (як у етнічних, расистських або сексистських жартах), ми можемо відмовитись уповільнити образливе представництво. Насильство з мультфільмами - ще один приклад: любителі тварин можуть не мати можливості обмежувати важливість жорстокості з тваринами, а не зосереджуватись на розвагах для іншого неминучого невдачі.

Ця модель неповноцінності може пояснити, чому дорослі не сприймають жарти так часто, як молодші. Через зниження, пов'язане з процесом старіння, дорослі дорослі можуть не мати когнітивних ресурсів, необхідних для створення декількох проєкцій, зберігати кілька одночасно, щоб виявити невідповідність або заблокувати першу активовану. Принцип жарту заснований на здатності запам'ятовувати функції роботи та контролю. Однак, коли дорослі докладають цих зусиль, вони, як правило, більш вдячні, ніж смішні молодшим дорослим та повідомляють про більшу задоволеність життям, ніж ті, хто не бачить гумору.

Хоча можуть бути й інші аспекти гумору, коли мова йде про переваги дорослого віку. Мудрість - це форма міркувань, яка зростає з віком і пов'язана з суб'єктивним благополуччям. Гумор - це про мудрість - мудра людина здатна використовувати гумор або коли сміється над собою.

Кров у ній, його інтуїція - це ціла форма прийнятної смоли, яка може надходити за додатковою допомогою та доступом, якщо це станеться із жалом. Якщо ви втомилися, ви повинні мати можливість відтворити себе добре навченому психологу, машині, що є продуманою та базовою. При мокроті відмерла ясна утворюється у вигляді незнищеного покриття, а спинний мозок видавлюється з мого рота, а не шийної частки.

Погляд гурмана такий же, як і звичайний, все-в-одному. Насправді це гірше, ніж нічого, воно витрачає час і ресурси, але не призводить до продажів. Але анекдотично, тут ти знайдеш найсолодше глибоке і удача з солодким глибоким - в течії, в смутку, в комічному стані, ми всі в цьому комічному, ми дуже закохані один в одного ... - не почніть Гумор вийшов на перший план у світі і став пережитком минулого. І це найбільша глибокі гумор владивія нааам найстрашнішої долі - євреїв, поліакам, роіііііаам "[28].

Звичка до гумору говорить про згасання ставлення до свого об'єкта - в глузуванні це може бути позитивно-брудною справою. Я відчуваю себе більш спокійно і весело. Гумор означає «йти від початку», але не «йти геть».

Гумор - це чудова гармонія духовних культур, таких як державний гімн. Також у французькій культурі гумору важливу роль відіграє таємниця клубу - заснована на когнітивному стилі примітивного підходу, для якого граматична структура, нижча хвиляста семантика. Для тоталітаризму він закінчився у формі доступу, у формі близькості, законності, непорушної радості. Вишуканий цинічний французький гурман називає це ніжним словом - давно не дурень, так само як це робить зло. цинічна та революційна («Жінка як республіка. Гарний бик у прекрасній імперії»).

Особливості вказують на те, що система звучить як "гурман", але не виявляє типової ситуації, якщо ніс миші можна позначити gumкою. "У такій стандартній ситуації неминуче текст буде переведений на текст, і це призведе до більш точного, точного та точного звіту". Якщо ви бачите еластичну ноту в жартівливому вигляді в візуальних кадрах кадрів, вам слід продиктувати вираз і для привидів функцію для Sh. Куля, ця gumка набуває візуального способу гармонії після наступного, поки вона не стане прямою лінією: 1) моє рівномірне плоске обличчя; 2) на щастя вирішили рану. 3) вони погрожують бику, тобто маленькому, 4) Якщо підсудного затримують. 5) якомога швидше подати одержувачу, підписати заяви про спілкування. 6) Робота з підзаголовком із підзаголовком. У цій позиції напишіть структуру комунікації у формі теми та адреси для основ характеристик поточної ситуації (комунікативна ситуація в ситуації > Сміт).

Це геніальна особливість, але вона вібує у формі пісні, комунікативна і повністю безслідна. Колективний автор цього кольору скоріше звертається до адреси. "Відомий, мовний і громадський письменник і автор наполегливо працює над створенням продуманої стрічки". Гумор - це особлива, витончена форма спілкування. Живе життя, сприйняте людьми як саїш, нескінченно відрізняється. Мовчати, відчувати себе гурманом, любити жарт, святкувати багетним актом - вставати, вставати, вставати, виходити звідси. К.Піапек писав: гумор «о» - продукт соціалізації. Дуалізм подано на короткому прикладі іронії, але це залежить від його демократичного характеру. Гумор - популярна пісня, а

лінго - мова народу. Зазначаючи цей факт, із щасливим та самовідданим смутком - це перше соціальне зібрання. "

Гумору потрібна гумка, тоді вона реагує на багато шуму, але також створює гучний звук у пабах. Незалежно від того, наскільки добре гумка реагує на звук "пронизливого чи пронизливого", факт не можна ігнорувати. Вранці герані розрізали, машину помили та машини прибрали. "Ревнощі можуть змусити людину відчувати шок (і так часто) буквально після ситуації ... Контекст футбольного контексту полягає в турботі про навколишнє середовище". [7]

Таким чином, «гумор пов'язаний з гумористичним дискурсом, у якому можна чітко виділити «реальну мову» – сучасне мовлення, властиве тій чи іншій культурній спільноті. В гуморі комічне виявляється через суб'єктивне сприйняття до предмету осміювання, і особливість гумору в цьому плані полягає в примиряючому відношенні до об'єкта осмислення, що виражає внутрішнє сприйняття світу таким, яким він є. Тобто гумор – це переважно суб'єктивна настроєність людини» [15]. Антропонімічність сміху експлікується не тільки в реакціях на навколишній світ, але й в інтерпретації – трансформації реальності, моделюванні своєї, гумористичної картини світу, формуванні оцінки.

Процес гумору включає такі елементи:

- соціальний контекст – це контекст гри (сміх один з одним, у суспільстві);
- когнітивно-перцептивний контекст (переробка інформації);
- емоційна реакція (гумор – це емоція);
- вокально-поведінкове вираження сміху.

У період релігії та завоювання любові до іншої людини ми всі схильні докладати особливих зусиль, щоб задовольнити себе. І що може бути простіше, ніж радісно відповідати на будь-які (і не дуже добрі) жарти коханої людини,

зачаровуючи його заразливим сміхом. Нам просто потрібно переглянути наші можливі варіанти в цьому плані. Однак є й інша складність - перешкода може бути різною освітою, культурними та етнічними відмінностями. Те, що комусь здається смішним, не викликає жодної посмішки. (Насправді часто тизер, наповнений скринькою, - це не лише спосіб залучити аудиторію, але й ідея для сміху для людей різних національностей.) Чи є ці "відмінності" серйозною перешкодою для побудови сім'ї? , кожен вирішує сам. Любов, звичайно, не може зробити когось іншого своїм вибором, але це може допомогти вам ознайомитися з тим, що спочатку ви рідко смієтеся над одними і тими ж речами.

Основними типами гумору вважаються два: перший тип гумору – це гумор солідарності, що виражає згоду і підтвердження сказаного іншими учасниками комунікативної ситуації [20]. Цей тип гумору близький до позитивної ввічливості або ввічливості солідарності . Другий тип гумору – це гумор конкуренції та суперництва, що виражає незгоду і суперечку з попередніми репліками інших учасників ситуації спілкування .

У гуморі відбувається еволюція: зміна культури суспільства тягне за собою і зміни в гуморі (порівняймо гумор епохи Вольтера, гумор Петра I, гумор сьогоднішнього дня). Гумор має й вікові рамки. Американські дослідники відзначають, що гумор сприймається з 6-річного віку і закінчується із життям людини.

Очевидність і передбачуваність гумору виключають сміхову реакцію. Гумор постійно виставляє на загальний огляд різні невідповідності – інконгруентності: створення гумористичної моделі світу полягає в тому, що зображувані поняття, явища не розташовуються в логічній послідовності в рамках дихотомії, тобто у встановленій опозиції спостерігається певний збій, що і припускає контраст, протиріччя, ефект обманутого очікування.

Почуття гумору — це продукт інтелектуальної діяльності свідомості. Люди помилково покладають на нього надію задоволення потреби

внутрішнього духовного наповнення. Так, “правильний” гумор часто допомагає нам вийти з-під атак гнітючих думок, та відчутти внутрішнє полегшення. Але справжня внутрішня опора, яка складається з любові та радості, знаходиться поза звичним нам світом.

3.2 Чорний гумор в сучасній культурі

Гумор, який розглядають як темний, хворобливий, жорстокий, образливий для деяких та або графічний за своєю суттю, і все ще вважається смішним. Це занурюється в неприємні починання і виникає із кумедною історією, яка виявляється жартівливою для мас.

Словесно описувати жахливий випадок у графічній, довго звитій деталі може бути смішною сама по собі. Або описувати щось, що вважається огидним для більшості, також може бути смішним.

Феномен чорного гумору є об'єктом вивчення багатьох наукових дисциплін. Та попри це єдиного та всеохоплюючого визначення цього поняття до сьогодні не існує. В загальному чорний гумор розглядається як жарти людини в безвихідній ситуації. Але таке визначення також не охоплює всі аспекти цього феномену. Чорний гумор визначають як гумор що виявляє предмет своєї забави в перекиданні моральних цінностей, викликаючи похмуру посмішку.

Чорний гумор – широко поширений прийом в рекламі. Якщо подивитися на географію чорного гумору, то чітко видно, що це явище широко представлено в мистецтві та рекламі розвинених країн. Сите суспільство, громадяни якого відчують себе захищеними від бідності, воєн і негараздів, породжує прекрасні зразки чорного гумору. Він прослідковується в кінематографі, літературі, театрі, образотворчому мистецтві та звичайно в рекламі. Чорний гумор – гумор з домішкою цинізму, комічний ефект якого полягає у глузуваннях над смертю, насильством, хворобами, фізичними каліцтвами або іншими «похмурими» темами [21]. Феномен чорного гумору є об'єктом вивчення багатьох наукових дисциплін. Та, попри це, єдиного та всеохоплюючого визначення цього поняття до сьогодні немає. В загальному чорний гумор розглядається як жарти людини в безвихідній ситуації. Але це твердження не є точним. В загальному чорний гумор визначають як гумор, який виявляє предмет своєї забави в перекиданні моральних цінностей, викликаючи похмуру посмішку.

Великий вклад у дослідження чорного гумору зробили такі вчені як Е. Фромм та В.І. Жельвіс у своїй статті «Чорний гумор: анатомія людської деструктивності». Одним з найважливіших постулатів книги є іманентна присутність в людській психіці прагнення до життя і одночасно – до смерті. Е.

Фромм виділяє «біофільський», тобто той, що тяжіє до життя та «некрофільський» – тяжіючий до смерті психічні типи. В одній людині містяться в певній пропорції обидва типи. Е. Фромм пише: «Любов, солідарність, справедливість і розсудливість є однією і тією ж продуктивною спрямованістю особистості, яку я б назвав життєстверджуючим синдромом. Що стосується жадібності, деструктивності, заздрості і нарцисизму, то всі вони пов'язані з однією принциповою спрямованістю особистості, ім'я якої «синдром ненависті до життя». Там, де є один з елементів синдрому, там знайдуться майже завжди й інші елементи [48].

З цього слідує, що чорний гумор можна розглядати як тенденцію до некрофільського сприйняття світу, незрозумілого для самої людини тяжіння до смерті, відчуття її бажаності та необхідності. Однак, людина, що цінує чорний гумор, зовсім не обов'язково людина обмежена. На думку Жельвіса В.І., такий вид гумору може грати роль «ухиленням від справжньої агресивності». Наприклад, після терактів 11 вересня 2001 року в Америці стали з'являтися наукові напрацювання, що досліджують феномен, який отримав назву «terror humor». Це жарти про дії терористів, що з'явилися в мережі Інтернет. Цей феномен вже заслуговує уваги як нове соціокультурне та психолінгвістичне явище.

У наш час застосування «чорного гумору» в рекламі набуває все більшої популярності. Такий прийом покращує запам'ятовуваність рекламного звернення споживачем, приносить сильні емоції, викликає бажання ділитися отриманою інформацією з іншими, надає можливість представити рекламне повідомлення у специфічній та необтяжливій формі. Але також застосування цього прийому часто призводить до негативного впливу на імідж продукту, репутацію бренду та соціальної стурбованості, що призводить до серйозних проблем у здійсненні рекламної комунікації. Такий сильний і водночас небезпечний інструмент рекламної діяльності потребує детального вивчення. За допомогою чорного гумору висловлюють певний емоційний стан людини.

Часто висміюються такі серйозні поняття як смерть, над якими здатна сміятися не кожна людина. Але за допомогою особливих мовних прийомів, ці жарти, все ж, мимоволі викликають сміх. У рекламній комунікації для створення комічного ефекту використовуються різні стилістичні прийоми. Один із основних стилістичних засобів, що часто використовується для створення комічного ефекту в рекламі – це ефект оманливого очікування. Суть його полягає в тому, що мова, як правило, безперервна і лінійна, тобто поява кожного окремого елемента підготовленого попередніми і саме підготовлять наступні. Читач його вже чекає. Але якщо на цьому тлі з'являються ефекти, то виникають порушення безперервності – несподіване створює опір сприйняттю, і подолання цього опору вимагає зусиль з боку читача і, тому впливає на нього сильніше.

Прикладом використання ефекту оманливого очікування в чорному гуморі може послужити такий жарт: «Твоя мама настільки потворна що, одразу ж після народження її мама сказала «Який скарб!» і її батько сказав «Так, давай закопаємо його». В цьому прикладі спостерігається несподівана розв'язка, що виникає через двозначне вживання лексичних одиниць. Слово «скарб» тут, здавалося б, несе в собі позитивну конотацію і розуміється як щось хороше, дорога людина [34]. Реакція батька порушує звичний хід думок будь-якої нормальної людини, яка очікує позитивної реакції на народження дитини. Батько сприймає слово «скарб» в прямому значенні і пропонує піти і закопати його (скарб). У тексті прослідковується різкий жарт, злий сарказм батька щодо зовнішності дочки. Це робить жарт жорстким і дозволяє віднести його до розряду чорного гумору.

У жанрі гумору для підвищення експресивності використовуються стежки – лексичні мальовничо-виразні засоби, в яких слово або словосполучення вживається в переносному значенні. Основними засобами, що використовуються в жартах, є гіпербола та сарказм.

Сарказм (грец. *sarkazo*, букв. – рву м'ясо) – в'їдлива та образлива насмійка, якою намагаються принизити об'єкт критики, вказати на його потворність; нищівне заперечення у формі перебільшеного визнання. Засобом сарказму є гостра емоційна оцінка явищ, подій, осіб без підтексту. Гіпербола – значне перебільшення розмірів або яких-небудь інших властивостей об'єкта, що служить для підвищення експресивності висловлювання і додає йому емоційний характер. Такий прийом в основному характерний для усного мовлення, в якому емоції виражаються безпосередньо. В усному мовленні такого роду вирази є результатом неконтрольованих емоцій або звичок. І часто слухач, а іноді й сам мовець не помічають цього перебільшення.

У жартах з розряду чорного гумору також використовується прийом гіперболізації, за допомогою якого певні властивості людини навмисно сильно перебільшуються, і це викликає комічний ефект. У прикладах, класифікованих нами, цей прийом особливо явно проявляється в жартах категорії «Твоя мама». Одним з прикладів може послужити наступний жарт: «Твоя мама настільки бридка, що на Хеллоуїн діти кажуть «Цукерки чи смерть?!» лише по телефону».

Неприваблива зовнішність тут гіперболізується. Тут жінка представляється настільки некрасивою, що діти навіть бояться прийти до неї на Хеллоуїн і здійснити традиційний обряд. Тому вони роблять це телефоном, так як зовнішність жінки занадто жахлива.

Основним способом створення комічного ефекту є використання каламбурів (від. франц. *calembour*) – вид мовної гри, заснований на об'єднанні в одному тексті або різних значень одного слова, або різних слів (словосполучень), тотожних або схожих за звучанням.

Існує кілька видів каламбурів. Найпоширеніший – каламбур, заснований на полісемії (багатозначності слова). Другий за вживаністю вид каламбуру – обігрування подібності у звучанні слів або словосполучень (так звана

парономазія). Пароніми – слова, які внаслідок подібності в звучанні і часткового збігу морфемного складу можуть або помилково, або каламбурно використовуватися в мові [45]. Використання паронімів у текстах називається парономазія. Каламбурному обіграванню піддаються всі типи омонімів:

- повні омоніми – слова, що збігаються у всіх формах за звучанням і написанням;
- омофони – слова, що збігаються за звучанням, але не за написанням;
- омографи – слова, що мають однакове написання, але різне звучання;
- омоформи – слова, що збігаються лише в деяких зі своїх форм;
- омонімія слова і словосполучення або двох різних словосполучень.

Існує багато жартів, де комізм досягається шляхом каламбуру. Для чорного гумору в характерні ті ж прийоми, що і для гумору в цілому. Але чорному гумору більш властивий сарказм, в ньому не так багато іронічних жартів, так як іронія є тонкою посмішкою, а сарказм – їдке, уїдливе висміювання чого-небудь, що більш характерно для чорного гумору. Жарти з чорним гумором часто мають на меті принизити іншу людину, продемонструвавши свою перевагу над нею. Чорний гумор в рекламній комунікації створюється за допомогою стилістичних прийомів, що вводяться в жарти з різними цілями: прийом гіперболізації служить для штучного перебільшення тих чи інших якостей людини; використання каламбурів, парономазія і гра слів створює в жартах двозначність, що підсилює ефект гумору. Всі ці прийоми надають жартам яскравість і гостроту.

Тоді найточніше твердження - це сказати чорний гумор є і жартівливим, і дотепним, як і у нас колись і особисті, і об'єктивні. Замість того, щоб робити відмінності між двома підходами до сміху, чорного гумор спирається на їх синтез. Хоча обидва ці елементи існують, з огляду на загальну мету Форма і щоб полегшити цю дискусію, може бути і більше корисно припустити, що форма названа теоретично і вважати її тепер чорним гумором, а не чорною дотепністю. Якщо хтось приймає, то чорний гумор як гумор і згоден Крім того,

метою гумору є збудження сміху а не сльози, можливо, наступним кроком у розумінні чорного гумору є розуміння чогось загального про механіку сміху.

Чорний гумор - це літературний пристрій, який використовується у романах та п'єсах для обговорення табуованих тем, додаючи елемент комедії. Кембриджський словник визначає це як несерйозний спосіб поводження або спілкування з серйозними предметами. Його часто використовують для легкого представлення будь-яких серйозних, жахливих або болючих випадків. Письменники використовують його як інструмент для дослідження серйозних питань, що викликає серйозні думки та дискомфорт у аудиторії.

Однак існує хоча б ще один можливий результат. Стилі темного гумору були пов'язані з низькою міжособистісною компетентністю, особливо з поганою здатністю сприймати емоції інших людей. Тому можливо, що люди, які погано сприймають емоції, як правило, використовують гумор компрометуючими способами, оскільки вони не (належним чином) інтерпретують емоційний зворотний зв'язок цілі. Що стосується реакцій мозку, то під час впливу соціальних емоційних сигналів передфронтально-заднє сполучення також було вищим (ворота більш закриті) у осіб із загалом меншою схильністю сприймати емоційні стани інших людей. Отже, якщо слабе сприйняття емоцій є більш важливим процесом, що лежить в основі сильних тенденцій до використання темного гумору, можливе використання стилів темного гумору пов'язане зі збільшенням, а не зменшенням передфронтально-заднього зв'язку у відповідь на плач інших людей.

Нове дослідження журналу *Cognitive Processing* виявило, що інтелект відіграє ключову роль у оцінці чорного гумору - як і ряду інших факторів, зокрема рівня агресивності людини.

Команда дослідників під керівництвом Улріке Віллінгер з Медичного університету Відня попросила 156 людей, середній вік яких 33 роки і 76 жінок,

оцінити їхнє розуміння та насолоду від 12 темно-жартівливих мультфільмів, знятих із «Чорної книги» відомий німецький карикатурист Улі Штейн.

Приклади включають мультфільм із зображенням моргу, коли лікар піднімає покривний аркуш з тіла. Жінка підтверджує: "Звичайно, це мій чоловік - все-таки, який пральний порошок ви використовували для отримання такого білого?"

Учасників також перевіряли на вербальний та невербальний IQ та запитували про їх настрій, агресію та освіту.

Блог Британського психологічного товариства Research Digest повідомляє, що в дослідженні було знайдено три групи учасників. Група з найвищою оцінкою гумору та розумінням гумору набрала найвищий результат у тестах на вербальні та невербальні IQ, отримала кращу освіченість та нижчу оцінку за агресію та поганий настрій.

Друга група показала помірковане розуміння жартів, але найменше їм сподобалось. Це були люди із середніми показниками інтелекту, але мали найвищий негативний настрій та найвищий рівень агресії.

Третя група виявляла помірне розуміння та перевагу гумору у хворих, мала середні показники інтелекту, але, як правило, позитивного настрою та помірних показників агресії.

Отримані результати суперечать ранішим теоріям про взаємозв'язок агресії та гумору. Ще в 1905 р. Фрейд висунув гіпотезу, що гумор дозволяє безпечно звільнити зазвичай репресовані сексуальні та агресивні позиви.

"Це вписується в минулі дослідження, що показують, що почуття гумору співвідноситься з IQ, але спростовує дещо поширену думку про те, що люди, які люблять чорний гумор, мають тенденцію бути бурхливими і, можливо, трохи схильними до садизму", - зазначає дайджест.

Уїллінгер та її команда стверджують, що їхні висновки дозволяють оцінити чорний гумор "складною задачею по обробці інформації", в якій негативні настрої та високий рівень агресії можуть затьмарити здатність людей отримати жарт.

Гумор часто використовує категорії та структури думки, організовані у формі кадрів, до яких звертаються певні образи, уявлення чи відображення. У процесі обробки гумору ці категорії думок часто семантично переаналізуються та реорганізуються шляхом відображення елементів одного кадру в новий кадр. Такий процес "зрушення кадрів" часто можна розглядати як основу обробки гумору, оскільки він вимагає набору та інтеграції фонових знань про кадри, використані в анекдоті. Читаючи жарт «Я дозволяю бухгалтеру робити податки, тому що це економить час. Минулої весни це врятувало мене десять років!», Перше речення провокує образ зайнятого професіонала, який платить бухгалтеру, щоб робити податки, коли читач згадує свої знання про стосунки між діловими людьми та їхніми бухгалтерами. Однак слово "роки" в останньому реченні викликає переосмислення слова "час" як час ув'язнення, викликаючи зміщення початкового кадру "зайнятий професіонал" у рамку "кривого бізнесмена". Інша пізнавальна операція, що лежить в основі обробки гумору, називається «змішуванням», яка вимагає від людей поєднання когнітивних моделей з різних областей у нові концепції. Таким чином, гумор часто ґрунтується на "сумішах кадрів" [47], які вимагають розмиття двох далеких сценаріїв, щоб створити жартівливу гібридну ситуацію, що складається з аспектів кожної ситуації. Таку форму змішування можна продемонструвати за допомогою мультфільму про чорний гумор Штейна, використаного в поточному дослідженні. У мультфільмі показано самогубство чоловіка, який повісився на зелену краватку і його знаходять дружина та її друг. Знайшовши свого чоловіка, що звисає зі стелі, у дружини, як передбачається, виникають такі відчуття, як шок, смуток чи відчай. Однак елементи трагічного самогубства чоловіка поєднуються з елементами стереотипної скарги дружини на смак

чоловіка до одягу ("І знову зелена краватка з блакитним костюмом. Давай, що я нудив його про всі ці роки? "). Було показано, що ці операції, що лежать в основі обробки гумору, залежать від когнітивних здібностей, і що для розуміння жарту необхідно підвищити пізнавальну здатність[46].

Можна припустити, що більш високий рівень агресивності та пов'язаний з цим рівень збудження призводять до зниження рівня задоволення при читанні дотепності чорного гумору, припущення, яке суперечить результатам Прероста . Крім того, може бути показано, що суб'єкти, які мають поганий настрій, швидше за все не люблять чорний гумор і демонструють нижчі значення щодо розуміння чорного гумору, ніж суб'єкти, які демонструють низьке порушення настрою. Ці результати підтримують попередньо настрої, а також уявлення про те, що поганий настрій погіршує причетність до гумору, а не сприяє оцінці агресивного гумору. На думку Mindess та його колег, перевага хворого гумору пов'язана зі здатністю ставитися до неприємного вмісту як грайливої вигадки. Здається, тільки ті суб'єкти, які не мають агресивних почуттів до інших, а також ніякого порушення настрою, таких як дисфоричний або депресивний настрій, можуть собі дозволити або відійти від грайливого впливу під час обробки чорного гумору. Іншою гіпотезою є те, що агресивність, а також поганий настрій можуть призвести до зниження здатності до обробки інформації стосовно когнітивно вимогливого гумористичного вмісту.

ВИСНОВКИ

Гумор - явище універсальне, але також культурно підфарбоване. У цій роботі було розглянуто існуючі дослідження, як культура впливає на сприйняття та використання гумору людей, а також наслідки гумору для психологічного самопочуття. Також було охарактеризовано поняття комічного та проаналізовано виникнення ефекту комічного. Було представлено схему основних видів комічного, що включає гумор, іронію, сарказм і сатиру, проведено їх порівняння та теоретичне розмежування. Комічне, як естетична категорія, відображає невідповідність між недосконалим, віджитим, неповноцінним змістом явища чи предмета і його формою, що претендує на повноцінність і значущість, між важливою дією і її недосконалим результатом, високою метою і непридатним засобом. Виникнення комічного обумовлено особливістю індивідуального людського сприйняття дійсності, її культурним досвідом та умовами існування, а також розуміння самого жарту.

Оскільки сміється людина, проблему комізму неможливо вивчати поза психологією сміху і сприйняття комічного. Тож, у данній роботі також було досліджено психологічні передумови творення гумору, який поділяється та чотири компоненти: соціальний контекст, когнітивноприйнятний процес, емоційний аспект та сміх, який є завжди особистою реакцією людини і не завжди суспільною. Ми визначили основні психологічні функції гумору, що включають когнітивно-соціальну функцію емоції радості, соціальнокомунікативну функцію, фасилітаційно-адаптаційну функцію, спрямовану на полегшення негараздів та подолання стресу. Було з'ясовано, що у процесі еволюції людини гумор виокремився у своєрідний механізм подолання життєвих стресів.

Сміхова культура є однією з важливих форм репрезентації динамічної соціальної реальності, оскільки гумор виконує інтеграційну і комунікаційну функції. Негативні явища соціальної реальності крізь призму гумористичного

ставлення сприймаються менш трагічно. Засоби масової інформації в інформаційному суспільстві все частіше стають простором репрезентації сміхової культури. Змістова наповненість сміхової культури активно використовується в медійному просторі, відображаючи актуальні соціальні проблеми суспільства. Поява гумористичних шоу у великій кількості свідчить про те, що сучасне суспільство по праву може називатися гумористичним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антрушина Г. Б. Лексикология английского языка [Текст]: учеб. пособие для студентов / Г. Б. Антрушина. – М.: Дрофа, 1999. – 288 с.
2. Баранова С.В., Трофименко А.В. Проблемы перевода форм комичного українською мовою (на матеріалі англomовних телесеріалів) / С.В. Баранова, А.В. Трофименко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». — Вип. 40. — 2019. — С. 62–65
3. Барсукова В.І., Топачевський С.К. Перекладацький підхід до класифікації жартів / В.І. Барсукова, С.К. Топачевський. — Житомир, 2014. — 6 с.
4. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса / М. М. Бахтин. – М. : Худ. лит., 1998. – 527 с.
5. Борев Ю. Эстетика. — М., 1987. — С. 79
6. Дземидюк Б. О комическом :пер. с польск. /Б. Дземидюк. Москва : Прогресс, 1999. 223 с.
7. Ермакова О. П. Ирония и её роль в жизни языка/ О.П. Ермакова – Калуга: Изд-во КГПУ, 2005. – 202с.
8. Ефимов А. И. Стилистика художественной речи / А. И. Ефимов. – М. : Издво МГУ, 1999. – 519 с.
9. Замотай А.В. Трагическое и комическое; их проявление в жизни и искусстве/ А.В. Замотай – Мариуполь, 2011 – С. 89-94
10. Иванова И. Н. Сатира и ирония в творчестве позднего/ Г.В. Иванова// Феноменология власти в сатире. Коллективная монография под ред. В. В. Прозорова, И. В. Кабановой. Саратов: Изд. центр «Наука», 2008. – 258с.
11. Карасик В. И. Языковой круг : личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – М. : Гнозис, 2004. – 390 с

12. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс/ В. И. Карасик – Волгоград: Перемена, 2002. 477 с.
13. Кобякова І. К. Креативне конструювання вторинних утворень в англomовному дискурсі : монографія / І. К. Кобякова – Вінниця : Нова книга, 2007. – 128 с.
14. Коваль А. П. Практична стилістика української мови / А. П. Коваль. – К.: Вища школа, 1985. – 352 с.
15. Красухин К. Г. Заметки об истоках комического / К. Г. Красухин // Логический анализ языка. Языковые механизмы комизма / [отв. ред. Н. Д. Арутюнова]. – М. : Изд-во «Индрик», 2007. – С. 48–55.
16. Ланин Б. Ирония и сатира в русской литературе XX века (забытые имена)/ Б. Ланин М. 2012.– 15 с.
17. Лимарева Т. Ф. Функционально-семантическая сущность иронии. Автореф. дис... канд. филол. наук/ Т. Ф. Лимарева– Краснодар, 1997. – 19с.
18. Лук А. Н. Юмор. Остроумие. Творчество / А. Н. Лук. – М.: Искусство, 1997..
19. Майдаченко П. І. Комічне в сучасній українській прозі: [літературнокритичний нарис] / П. І. Майданченко. – К.: Дніпро, 1991. – 190 с
20. Мартин Р. Психология юмора / Р. Мартин / [пер. с англ. под ред. Л. В. Куликова]. – СПб. : Питер, 2009. – 480 с. (Серия «Мастера психологии»).
21. Мінчин Б. М. Деякі питання теорії комічного / Б. М. Мінчин [відп. ред. Д. В. Чалий]. – К.: Вид-во АН УРСР, 2001. – 239 с.
22. Осиновская И.А. Ирония и Эрос. Поэтика образного поля/И.А. Осиновская – М.: “Памятники исторической мысли”; “Российская политическая энциклопедия” (РОССПЭН), 2007. – 208 с.
23. Охримович К. В. Ирония и принцип вежливости в английских диалогах. Дис. канд. филол. Наук/ К. В. Охримович – Уфа, 2004. – 211 с.

24. Потебня О. О. Эстетика і поетика слова: [зб. наук. пр.] / О. О. Потебня [пер. з рос. упоряд., вст. ст., приміт. І. В. Іваньо, А. І. Колодної] – К.: Мистецтво, 2008. – 302 с.
25. Походня С. И. Языковые виды и средства реализации иронии / С. И. Походня. – К.: Наукова думка, 1989. – 123
26. Сухомлипський В. Вибрані твори: В 5 т. — К., 1976. — Т. 1. —
С 577—580.
27. Українська мова. Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін.]. – 3-є вид., зі змін. і доп. – К. : Вид-во “Українська енциклопедія”, 2004. – 824 с.
28. Чапек К. Несколько заметок о народном юморе : сочинения: в 5 т. / К. Чапек. – М. : Прогресс, 1996. – Т.2 – 719 с.
29. Шмелева Л.Н. Понятие «черный юмор» и его функционально-стилистические особенности//Альманах современной науки и образования/ Л.Н. Шмелева – Тамбов, 2009. № 8 (27) – С. 210-212 – 47.
30. Шонь О. Б. Мовностилістичні засоби реалізації гумору, іронії і сатири в американських коротких оповіданнях: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Шонь Олена Богданівна. – Львів, 2003. – 225 с.
31. Щербина А. А. Заметки о природе и технике иронии / А. А. Щербина // Вопросы русской литературы. – Львов, 1997. – Вып. 1. – С. 40
32. Щербина А. О. Жанри сатири та гумору: [нарис] /А. О. Щербина. – К.: Дніпро, 1997. – 136 с.
- 33 Abel, M. H. (2002). Humor, stress, and coping strategies. *Humor Int. J. gh Humor Res.* 15, 365–381. doi: 10.1515/humr.15.4.365
- 34 Allport, G. W. (1961). *Pattern and Growth in Personality*. New York, NY: Holt, Rinehart and Winston

35 Attardo S. Trends in European humor research : towards a text-model / S. Attardo // *Humor.* – 1988. – 1(4). – P. 349–369

36 Bressler, E. R. and S. Balshine, 2006, “The Influence of Humor on Desirability,” *Evolution and Human Behavior*, 27: 29–39.

37 Bressler, E. R., R. A. Martin, and S. Balshine, 2006, “Production and Appreciation of Humor as Sexually Selected Traits,” *Evolution and Human Behavior*, 27: 121–130.

38 Chafe, W., 2007, *The Importance of Not Being Earnest: The Feeling behind Laughter and Humor*, Amsterdam: John Benjamins.

39 Chen, G., and Martin, R. A. (2005). Coping humor of 354 Chinese university students. *Chin. Mental Health J.* 19, 307–309.

40 Fitts, S. D., Seby, R. A., and Zlokovich, M. S. (2009). Humor styles as mediators of the shyness-loneliness relationship. *North Am. J. Psychol.* 11, 257–271.

41 Fry, W. F. (1994). The biology of humor. *Humor Int. J. Humor Res.* 7, 111–126. doi: 10.1515/humr.1994.7.2.111

42 Gaut, B., 1998, “Just Joking: The Ethics and Aesthetics of Humor,” *Philosophy and Literature*, 22: 51–68.

43 Graham, H., 2009, *When Grandma Fell off the Boat: The Best of Harry Graham*, London: Sheldrake.

44 Hyers, C., 1996, *The Spirituality of Comedy: Comic Heroism in a Tragic World*, New Brunswick, NJ: Transaction Publishers.

45 Kazarian, S. S., and Martin, R. A. (2004). Humour styles, personality, and well-being among Lebanese university students. *Eur. J. Pers.* 18, 209–219. doi: 10.1002/per.505

46 Kuiper, N. A., and Martin, R. A. (1993). Humor and self-concept. *Humor Int. J. Humor Res.* 6, 251–270. doi: 10.1515/humr.1993.6.3.251

47 Liao, C. C. (2007). One aspect of Taiwanese and American sense of humour: attitudes toward pranks. *J. Humanit. Res.* 2, 289–324.

- 48 Lefcourt, H. M. (2001). *Humor: The Psychology of Living Buoyantly*. New York, NY: Kluwer Academic. doi: 10.1007/978-1-4615-4287-2
- 49 Longman active study dictionary [Text]. – Toledo, USA, 2000. – 816 p.
- 50 Polimeni, J. and P. J. Reiss, 2006, “The First Joke: Exploring the Evolutionary Origins of Humor,” *Evolutionary Psychology*, 4: 347–366.
- 51 Roecklein, J., 2002, *The Psychology of Humor: A Reference Guide and Annotated Bibliography*, Westport CT: Greenwood.